Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў КП(б)Б

ЛІСТАПАД 30 1932 г. № 267 (4519)

Год выданьня XVI

Сеньня у нумары

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ—Новая перамога мірнай палітыкі СССР.
СТОЛІН—У міры з кулаком (2 стар.).
П. ГЛЕБКА—Пятая ўсебеларуская (3 стар).
Множыць прыклад замастоцкай парт'ячэйкі (1 стар.).
Перабудова арганізацыйна-партыйнай і масавай работы вырашае посьпех ажыцьцяўленьня важнейшых задач на вёсцы (2 стар.).
Заўтра — старт конкурсу спараных (3 стар.).
Даўжанскі сельсавет рэалізаваў пазыку сярод аднаасобнікаў на 148 проц. (3 стар.).
КАРЭСПАНДЭНЦЫЯ: ЧЫКУН—Рэзультаты аднэй практыкі (3 стар.).
Правакацыйная сьвістапляска вакол працэсу т. Тарашкевіча (4 стар.).
Пратэст драматургаў БССР (4 стар.).
Пытаньне аб заключэньні савецка-румынскага пакту ў Румынскім парляманце (1 стар.).
Перад падпісаньнем франка-савецкага пакту аб ненападзе (1 стар.).
Румынская прэса абвінавачвае Тытулеску (1 стар.).

НОВАЯ ПЕРАМОГА МІРНАЙ ПАЛІТЫКІ СССР

Заключэньне і ратыфікацыя пакту аб ненападзе з Польшчай — новая буйная дыпляматычная перамога Савецкага саюзу. Савецка-польскі пакт зьяўляецца буйнейшым посьпехам мірнай палітыкі савецкага ўраду, якая праводзіцца са ўсёй пасьлядоўнасьцю, насуперакор усім ваенным правакацыям, насуперакор настаяшчай ліхаманкавай дзейнасьці падпальшчыкаў вайны і антысавецкай інтэрвэнцыі.

Ратыфікацыя польска-савецкага дагавору аб ненападзе зьяўляецца важным этапам мірнай палітыкі СССР, бо Польшча разглядалася і разглядаецца да гэтага часу, як найбольш зручны плацдарм для нападу на СССР. Яшчэ ў 1926 годзе ўрад СССР зьвярнуўся да Польшчы і да раду іншых краін з прапановай аб заключэньні дагавароў аб ненападзе. За апошнія гады СССР заключыў такія дагаворы з **Германіяй, Турцыяй, Літвой, Латвіяй, Эстоніяй, Фінляндыяй, Пэрсіяй і Аўганістанам.** Ня гледзячы на ўсе трудпасьці, якія ствараліся варожымі Савецкаму саюзу элемэнтамі і групамі капіталістычных краін, справа заключэньня дагавору аб ненападзе з Польшчай давездзена да пасьпяховага канца. Учора дагавор быў ратыфікован Польшчай і ўрадам СССР.

Заключэньне і ратыфікацыя гэтага дагавору зьяўляюцца **новай ступеньню ў барацьбе СССР за мір.** СССР ня выпусьціў ні аднаго выпадку, каб выступіць перад народамі ўсяго сьвету ў якасьці барацьбіта супроць небясьпекі імпэрыялістычнай вайны. Рабоча-сялянскі ўрад СССР першым выступіў з праектамі раззбраеньня яшчэ на генуэскай канфэрэнцыі і на маскоўскай канфэрэнцыі па раззбраеньні ў 1922 годзе, у якой прымалі ўдзел прадстаўнікі Польшчы і Прыбалтыцкіх дзяржаў. Ён, пад улюлюканьне добра аплачваемых кулямётнымі фабрыкантамі буржуазных борзапісцаў, ня раз прапанаваў урадам усіх краін правесьці поўнае, безагаворачнае і неадкладнае раззбраеньне. Рабоча-сялянскі ўрад СССР заўсёды выступаў супроць імпэрыялістычнага грабежніцтва ва ўсіх яго формах. Вось чаму, заключаючы свае першыя дагаворы аб ненападзе, урад СССР заявіў аб тым, што ён гатоў такія-ж дагаворы падпісаць з кожнай краінай, якая выкажа на гэта згоду.

Колькі паклёпу і ілжы напісваецца аб Савецкім саюзе ў буржуазным і сацыял-фашысцкім друку! І насуперакор гэтаму бруднаму і подламу паклёпу, выкрываючы яго на кожным кроку ў вачох самых шырокіх працоўных мас усяго сьвету, СССР не выпускае ні аднаго выпадку, каб стварыць, няхай нават і частковыя, гарантыі супроць небясьпекі новай вайны.

Дагавор аб ненападзе, заключаны зараз з Польшчай, зьяўляецца простым вынікам вялізарнага росту экапамічнай і палітычнай магутнасьці СССР. Пасьпяховае ажыцьцяўленьне першай пяцігодкі за чатыры гады, пабудова гігантаў сацыялістычнай прамысловасьці — Днепрабуду, Магнітагорскага і Кузьнецкага заводаў і г. д., — пасьпяховае ажыцьцяўленьне калектывізацыі сельскай гаспадаркі і ліквідацыі кулацтва, ператварэньне адсталай і зруйнаванай у рэзультаце сусьветнай імпэрыялістычнай вайны і інтэрвэнцыі краіны ў краіну даганяючую і пераганяючую ў тэхніка-вытворчых адносінах перадавыя краіны капіталізму, — усё гэта не магло не адбіцца на нашых адносінах з капіталістычнымі краінамі наогул і з Польшчай у паасобку.

Ня гледзячы на тое, што капіталістычны сьвет шукае выхаду з крызісу ў вайне, у антысавецкай інтэрвэнцыі, ва ўмовах узрастаючай магутнасьці Савецкага саюзу вайна супроць яго для імпэрыялістаў становіцца ўсё больш і больш небясьпечным і рызыкоўным мерапрыемствам. Мы расьцем, мы мацнеем з кожным годам, у той час як крызіс адкідвае назад на цэлыя дзесяцігодзьдзі капіталістычныя краіны.

Посьпехі мірнай палітыкі СССР, і ў прыватнасьці заключэньне дагавору аб ненападзе з Польшчай, зьяўляюцца вынікам узрослай ролі Савецкага саюзу, як фактара міжнароднай палітыкі. Расьце зацікаўленасьць асобных капіталістычных груповак ва ўмацаваньні і пашырэньні гаспадарчых сувязяй з Савецкім саюзам.

Не падлягае таксама ніякаму сумненьню, што заключэньне дагавору аб ненападзе зьяўляецца непасрэдным адлюстраваньнем узрастаючых з дня ў дзень сымпатый працоўных усяго сьвету да СССР. Канец капіталістычнай стабілізацыі і пераход да другога туру рэвалюцый і войнаў азначае рост радыкалізацыі працоўных мас. Рабочыя масы капіталістычных краін усё больш пераконваюцца ў тым, што ёсьць адзін выхад з тупіку, у які загнаў сьвет імпэрыялізм, — рэвалюцыя. Гэта ўзмацняе рост зацікаўленасьці і сымпатыі мас да Савецкага саюзу. Гэта азначае, што ў шырокіх працоўных масах расьце ўсё большая варожасьць да імпэрыялістычнай вайны наогул і да інтэрвэнцыі супроць СССР у прыватнасьці. Вопыт першай сусьветнай імпэрыялістычнай вайны не прашоў марна для працоўных усяго сьвету.

Заключэньне дагавору аб ненападзе з Польшчай, нарэшце, адлюстроўвае тыя зрухі і перагрупоўкі ў лягеры імпэрыялізму, якія зьяўляюцца рэзультатам абвастрэньня міждзяржаўных супярэчнасьцяй у капіталістычным сьвеце, у прыватнасьці ўсё больш ясна выступаючай няўгрунтоўнасьці вэрсальскай сыстэмы, рэзультатам яе надлому. У сувязі з гэтым назіраецца рэзкае абвастрэньне польска-германскіх супярэчнасьцяй.

І, з другога боку, узмацненьне імпэрыялістычных супярэчнасьцяй, крызіс, канец стабілізацыі і **працэс надлому вэрсальскай сыстэмы, які ўсё паглыбляецца,** не маглі не адбіцца на польска-францускіх адносінах. Невыпадкова вельмі аўтарытэтная польская газэта «Слово» ў парыве раздражненьня, моцна нэрвуючыся, заяўляе аб тым, што **«французы наогул ня цэняць саюзу з Польшчай».**

Савецкі саюз ратыфікуе пакт аб ненападзе з Польшчай, **грунтуючыся выключна на сваёй палітыцы міру.** Няма ніякіх падстаў лічыць гэты акт праяўленьнем хоць-бы маленшай зьмены асноўных прынцыпаў замежнай палітыкі СССР, або зьмены адносін СССР да Вэрсалю. Замежная палітыка савецкага ўраду як і раней застаецца палітыкай міру, рэзка варожай задушэньню і прыгнечаньню адных краін другімі, палітыкай барацьбы за ўмацаваньне палітычнай і экапамічнай незалежнасьці нашай краіны. СССР імкнецца да ўмацаваньня адносін з усімі дзяржавамі.

Само сабою зразумела, што заключэньне дагавору аб ненападзе ня зьнімае з парадку дня навіслай над СССР пагрозы вайны і інтэрвэнцыі. Па меры паглыбленьня крызісу, па меры росту ўсіх супярэчнасьцяй і, галоўным чынам, клясавых супярэчнасьцяй у капіталістычных краінах, усё больш настойлівымі становяцца нападкі супроць Савецкага саюзу асобных уплывовых груповак у капіталістычных краінах, у тым ліку і ва Францыі і ў Польшчы.

Значэньне дагавору аб ненападзе з Польшчай для нас заключаецца ў тым, што ён дапамагае нашай барацьбе за мір, зьяўляецца праяўленьнем новых, зьмененых у нашу карысьць суадносін сіл на міжнароднай арэне. Пры ўсім нашым цьвёрдым намеры, ня раз доказаным на практыцы, выконваць прынятыя на сябе абавязацельствы, мы ўсё-ж добра разумеем, што няма такога дыпляматычнага акту, які мог-бы быць для Савецкага саюзу поўнай гарантыяй ад магчымага на яго нападу.

Пасьля заключэньня Савецкім саюзам пактаў аб ненападзе амаль з усімі сваімі заходнімі суседзямі, на пазыцыях барацьбы супроць пакту аб ненападзе застаўся адзін пан Тытулеску. Ён, разлічваючы, як відаць, выратаваць румынскіх банкрутаў і ва што-б та ні стала жадаючы ўтрымаць за сабой украдзеную Бэсарабію, насельніцтва якое не згаджаецца і не пагодзіцца з румынскай акупацыяй, робіць стаўку на адкрытую падрыхтоўку антысавецкай ваеннай авантуры. Ратыфікацыя пакту аб ненападзе паміж Польшчай і Савецкім саюзам ня сьведчыць аб вялікіх дыплёматычных талентах і палітычным уплыве ў міжнародных адносінах пана Тытулеску. Ён аказаўся проста дрэннай музыкай. Ці не таму румынскаму міністру замежных спраў прышлося, робячы прыемны твар пры кепскай гульні, публічна заявіць, што ён «задаволен» заключэньнем пакту.

Неабходна падкрэсьліць тую акалічнасьць, што пагроза вайны ўсё яшчэ непасрэдна вісіць над сьветам. Гісторыя савецка-румынскіх перагавораў пра пакт аб ненападзе з выстарчальнай пераканальнасьцю паказала, што антысавецкія сілы, найбольш варожыя Савецкаму саюзу імпэрыялістычныя групоўкі, усё яшчэ маюць магчымасьць сабатаваць нашы імкненьні наладзіць мірныя адносіны з суседнімі дзяржавамі. Мы не забываем таксама аб тым, што падпісаньне пакту Келёга нікольні не перашкодзіла Японіі акупаваць Маньчжурыю. Нельга забываць аб правале канфэрэнцыі па раззбраеньні, аб сыстэматычным сабатажы савецкіх прапаноў аб раззбраеньні капіталістычнымі дзяржавамі.

Вось чаму ў сувязі з заключэньнем дагавору аб ненападзе з Польшчай — гэтай буйнай перамогай нашай мірнай палітыкі, — трэба напомніць, што яна зьяўляецца вынікам узрастаючай магутнасьці Савецкага саюзу, над няўхільным ростам якой працоўныя СССР працуюць і будуць працаваць і надалей, не паклаўдаючы рук. («Правда»).

Савецкая Беларусь дала пралетарам Ленінграду 191.164 тоны бульбы

ЦК УсеКП(б) тав. СТАЛІНУ, СНК СССР тав. МОЛАТАВУ, ЦО партыі „ПРАВДА“, Ленабкому ЎсеКП(б) тав. КІРАВУ

Пад бальшавіцкім кіраўніцтвам ЦК УсеКП(б) на чале з тав. Сталіным, КП(б)Б, мабілізуючы працоўных Савецкай Беларусі, рашуча зьмятаючы супраціўленьне клясавых ворагаў і апартуністаў усіх масьцей, дабілася поўнага выкананьня пляну адгрузкі бульбы пралетарскаму Ленінграду.

На 28 лістапада адгружана 191.164 тоны, што складае звыш 100 проц. пляну. ЦК КП(б)Б канцэнтруе ўвагу ўсіх раённых парторганізацый на задачы поўнага выкананьня гадавога пляну бульбазагатовак.

На сёнешні дзень плян загатовак бульбы выканан на 70 проц. Шырока скарыстоўваючы вопыт раёнаў—перадавікоў па адгрузцы, разгортваем работу па забесьпячэньні бульбай Чырвонай арміі, прамысловасьці і рабочых гарадоў БССР.

ЦК КП(б)Б, СНК БССР

Пытаньне аб заключэньні савецка-румынскага пакту ў румынскім парляманце

ВЕНА, 25. Паводле паведамленьня з Бухарэсту, у румынскім парляманце вакол троннай прамовы і паведамленьня Тытулеску ў адказ на запытаньне аб савецка-румынскіх адносінах разгарнуліся значныя палітычныя спрэчкі. Нацыянал-царанісцкі дэпутат Эфіціму выказаўся за аднаўленьне дыплёматычных адносін паміж СССР і Румыніяй.

«Заяву ў троннай прамове аб умацаваньні таварыскіх адносін з усімі бяз выключэньня дзяржавамі, — заявіў Эфіціму,—мы вітаем асабліва таму, што з яе выцякае аднаўленьне адносін з савецкімі рэспублікамі, што вітае ўся наша інтэлігенцыя і моладзь. Румынская грамадзкасьць дагэтуль выслухоўвала адны толькі скажоныя паведамленьні капіталістычнага друку аб анархіі, голадзе і барбарстве ў Савецкім саюзе. Прышоў, нарэшце, час даведацца аб усёй праўдзе пра Савецкі саюз. Нельга ўжо больш прытрымлівацца стравусавай палітыкі. Калі ўсе кіруючыя вялікія дзяржавы ўстанавілі свае пасольствы ў Савецкім саюзе, калі францускі міністар асьветы хваліць пастанову справы асьветы ў СССР, дык Румынія ня можа ўжо больш знаходзіцца ў няведаньні адносна Савецкага саюзу.

На тым баку Днястра ажыцьцяўляецца грандыёзная спроба вырашыць сучасныя праблемы. Савецкі саюз разгарнуў сваё будаўніцтва настолькі шырока, што ня ўсё там працякае без памылак. Мы хочам вывучыўшы савецкі вопыт, карыснае пераняць; шкоднае адкінуць».

Ліберальны дэпутат, былы статс-сакратар, Татарэску ў сваёй прамове ўказаў, што румынскі ўрад у дыплёматычнай барацьбе апошняга часу ня можа пахваліцца посьпехам, у той час, як савецкі ўрад ажыцьцяўляе ўсе свае мэты.

Татарэску ахарактарызаваў становішча румынскай зьнешняй палітыкі, як пагражаючае, бо, паводле яго слоў, аслабленьне сувязі Румыніі з яе цяперашнімі саюзьнікамі відавочна. Дагаворы Румыніі з саюзьнікамі,—указаў Татарэску,—носяць чыста фармальны характар і пазбаўлены зьместу, з прычыны чаго ў мірны час яны зьяўляюцца самаашуканствам, а ў ваенны—будуць крыніцай трагічных нечаканасьцяй.

Румынская прэса абвінавачвае Тытулеску ў зрыве савецка-румынскіх перагавораў

ВЕНА, 27. «Адэверул» друкуе пярэчаньне былога прэм'ера Вайда-Вайводы на нядаўні даклад Тытулеску па пытаньні аб спыненьні савецка-румынскіх перагавораў». Імкненьне румынскага пасланьніка ў Варшаве Кадэрэ пацярпела няўдачу ў выніку ўжытых Тытулеску ў рашаючы момант мэтадаў, —заявіў Вайда-Вайвода.—Справа ў тым, што Літвінаў лічыў, што паміж мной і Тытулеску існуе дагаворанасьць і што я вяду двурушніцкую гульню».

Да гэтай заявы Вайда-Вайводы «Адэверул» дадае, што Вайда, які ў сваіх палітычных заявах праяўляе крайнюю стрыманасьць, гэтай заявай ускладае ўсю адказнасьць за зрыў перагавораў аб пакце на зьнешне-палітычную лінію Тытулеску, бо пры іншых абставінах Вайда змог-бы дабіцца такой формы пакту, якая задаволіла-б абодва бакі».

Орган лібэралаў «Вікторул» спыняецца ў сувязі са зрывам савецка-румынскіх перагавораў на зьнешне-палітычным становішчы Румыніі. «Дзейнасьць Тытулеску дала дагэтуль толькі адмоўныя вынікі,—піша газэта.—Да таго-ж хаос унутры краіны пагражае зьнешне-палітычным інтарэсам Румыніі».

ПЕРАД ПАДПІСАНЬНЕМ ФРАНКА-САВЕЦКАГА ПАКТУ АБ НЕНАПАДЗЕ

ПАРЫЖ, 28. Гавас паведамляе: «Цэрэмонія падпісаньня франка-савецкага пакту аб ненападзе адбудзецца, як відаць, заўтра а 17 гадзіне ў міністэрстве замежных спраў».

ПАД ДЫКТОЎКУ ТАРД'Е

ВЕНА, 24. Як паведамляюць з Бухарэсту, румынскі міністар замежных спраў Тытулеску паведаміў парлямант, што савецка-румынскія перагаворы ня будуць аднаўлены. Тытулеску абгрунтаваў спыненьне перагавораў наступным чынам: «Румынія жадае прыяцельскіх адносін з Савецкім саюзам, аднак лічыць, што прапанаваны Савецкім саюзам у часе непасрэдных перагавораў аб пакце тэкст пакту не падыходзіць, бо ў ім зьмешчан пункт аб тым, што пакт не датычыць існуючых супярэчлівых пытаньняў».

Паводле слоў Тытулеску, урад Маніу адправіў ноту паўпрэду СССР у Парыжы, у якой патрабаваў адказу Савецкага саюзу ад гэтага пункту пакта. Пасьля гэтага румынскі пасланьнік у Парыжы 10 лістапада атрымаў канчатковы адказ СССР. У адказе падкрэсьлівалася, што савецкі ўрад настойвае на захаваньні ў пакце ўказанага пункту.

Сакрэтная нарада белагвардзейшчыны ў Градзец-Кралове

ПРАГА, 20. Як паведамляе камуністычная правінцыяльная газэта **«Руды выхад»**, у пачатку лістапада ў памяшканьні «нацыянальнага клюбу» ў Градзец-Кралове (усходняя Чэхія) адбылася супольная сакрэтная нарада кіраўнікоў рускай белагвардзейшчыны ў Чэха-Славакіі і прадстаўнікоў вядомай сваёй антысавецкай дзейнасьцю партыі чэскіх нацыянал-дэмакратаў **(партыя Крамаржа).**

У якасьці галоўных дакладчыкаў на нарадзе выступілі: **асабісты сакратар Крамаржу —Грунд** і старшыня клюбу былых легіянэраў, прымаўшы ўдзел у антысавецкай інтэрвэнцыі,—Бартош. Паводле вестак газэты, тут гутарка ідзе аб падрыхтоўцы новай антысавецкай кампаніі, якую будуць фінансаваць чэскія капіталісты і якая знаходзіцца ў цясьнейшай сувязі з дзейнасьцю белагвардзейцаў у Парыжы і Манчжурыі. Газэта пры гэтым паведамляе, што ў **Градзец-Кралове** і ўкрэпасьці **Іозэфштадт** (паўночна-ўсходняя Чэхія) сканцэнтравана значная колькасьць белагвардзейцаў.

ЗБОЖЖАЗАГАТОЎКІ

Множыць прыклад замастоцкай парт'ячэйкі

ВЫЙСЬЦІ Ў ПЕРАДАВЫЯ РАДЫ

Перадавыя раёны, сельсаветы, калгасы паказалі бліскучыя ўзоры барацьбы за збожжа. Калгасы МТС набліжаюцца ўжо да поўнага выкананьня пляну загатовак. Дзесяткі сельсаветаў, сотні калгасаў даўно ўжо рэалізавалі свае абавязацельствы перад пралетарскай дзяржавай.

Аднак, лістапад прайшоў, а ў цэлым па рэспубліцы загатоўкі далёка яшчэ ня скончаны. Наадварот, за апошні час тэмпы здачы збожжа зьнізіліся.

У чым справа?

Справа галоўным чынам у недаацэнцы барацьбы за збожжа з боку некаторых раённых арганізацый, у няўменьні мабілізаваць масы калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў на хутчэйшае выкананьне плянаў загатовак. Бо толькі так можна растлумачыць недапушчальнае адставаньне Хойніцкага, Нараўлянскага, Сураскага, Чавускага, Буда-Кашалеўскага, Рэчыцкага, Чашніцкага, Асьвейскага, Крупскага, Чырвонапольскага і інш. раёнаў, якія выканалі свае пляны ад 30 да 45 проц.

Калгасны сэктар ідзе ўперадзе па здачы збожжа. Але і тут нельга ні ў якім разе лічыць тэмпы здавальняючымі, бо да гэтага часу калгасы маглі і павінны былі завяршыць кампанію.

Толькі слабай барацьбой з кулацка-рвацкімі тэндэнцыямі ў калгасах, невыстарчальным разгортваньнем масава-палітычнай работы тлумачыцца зацяжка здачы збожжа ў калгасным сэктары.

«Спачатку забясьпечыць сябе, а потым ужо падумаем аб здачы збожжа дзяржаве» — такі дэвіз кулацтва і яго агентаў. На агульным сходзе калгасьнікаў «Іскра», Багушэўскага сельсавету, Аршанскага раёну, старшыня калгасу ПІПКА заявіў: «Разьмяркуем збожжа сярод калгасьнікаў, ссыпем насенфонды, тады, што застанецца, здамо дзяржаве». Такая заява характэрна толькі для кулацкага агента, які імкнецца сарваць важнейшую палітычна-гаспадарчую кампанію.

Кулацка-рвацкія тэндэнцыі павінны спаткаць адпор з боку калгасных мас. Трэба растлумачыць усім калгасьнікам, што толькі першачарговае выкананьне абавязкаў перад дзяржавай забясьпечыць далейшы рост калгасу, далейшае яго ўмацаваньне.

Яшчэ і яшчэ раз прыходзіцца сыгналізаваць аб прарыве на важнейшым вучастку збожжазагатовак — у аднаасобным сэктары. «Лявацкая» недаацэнка ролі аднаасобніка, з аднаго боку, падмена масава-палітычнай работы голым адміністраваньнем у адносінах да бедпякоў і серадпякоў, побач з адкрытым патураньнем кулацтву — з другога, прыводзіць да зрыву загатовак у радзе раёнаў. Характэрнымі прыкладамі ў гэтых адносінах зьяўляюцца факты з Рагачоўскага і Чырвонаслабодзкага раёнаў, аб якіх мы сёньня паведамляем.

Аднаасобны сэктар павінен узьняць тэмпы здачы збожжа. Для гэтага неабходна ў першую чаргу павесьці неаслабную барацьбу супроць усякіх скрыўленьняў лініі партыі ў загатоўчай рабоце. Толькі масавай работай, толькі сыстэматычным растлумачэньнем аднаасобнікам — беднякам і серадняком сутнасьці закону ўраду аб тым, што продаж збожжа дазваляецца толькі пасьля выкананьня дзяржаўнага збожжазагатоўчага пляну, толькі бязьлітасна змагаючыся са спэкуляцыяй збожжа мы зможам дабіцца рэзкага пералому ў здачы збожжа аднаасобнымі бядняцка-серадняцкімі гаспадаркамі.

Нарэшце, ня менш важнай задачай зьяўляецца неадкладнае спагнаньне цьвёрдых заданьняў з кулацка-заможных гаспадарак. Гэта задача ўсіх раённых органаў, у тым ліку і пракуратуры. Апошняя павінна прыцягваць да суровай адказнасьці кулакоў і заможнікаў, якія сабатуюць збожжазагатоўкі, якія, ня выконваючы цьвёрдых заданьняў, вывозяць збожжа на рынак і прадаюць яго па спэкуляцыйных уздутых цэнах.

БССР можа і павінна выйсьці ў перадавыя рады змагароў за збожжа.

Парт'ячэйка ўзначаліла барацьбу за збожжа

ВІЦЕБСК. Замастоцкі сельсавет — адзін з першых у раёне наблізіўся да выкананьня гадавога пляну збожжазагатовак.

Партыйная ячэйка гэтага сельсавету адразу-ж пасьля атрыманьня пляну мабілізавала ўсіх камуністаў, камсамольцаў і мясцовы актыў на выкананьне баявога заданьня.

Плян збожжазагатовак быў дэтальна абгаворан на сходзе ячэйкі разам з камсамольскім актывам, а потым уся работа была перанесена ў гушчу калгасьнікаў і бядняцка-серадняцкіх мас.

Да кожнага калгасу быў прымацаван партыйна-камсамольскі актыў, які разам са старшынёю калгасу адказваў за выкананьне пляну.

У калгасе імя Варашылава прымацаваны камсамолец Васілевіч разам са старшынёй калгасу Макарэнка праводзілі гутаркі па гэтым пытаньні ва ўсіх брыгадах. Тут-жа, у брыгадах прымаліся канкрэтныя захады па хутчэйшым абмалоце, ачыстцы і адвозцы збожжа на загатоўчыя пункты.

У калгасе «Замасточча» былі арганізаваны дзьве маладзёжныя брыгады па кругласутачным абмалоце.

Пры дапамозе парт'ячэйкі калгасы «Чырвоная зорка» і «Зарыбнікі» атрымалі для малатарань конныя прывады, якія валяліся ў калгасе «Замасточча». Гэта дало магчымасьць калгасам таксама арганізаваць кругласутачны абмалот і пазбавіцца ранейшых страт ад ручнога абмалоту.

Парт'ячэйкай былі своечасова прыняты захады па выдачы авансаў калгасьнікам выключна па працаднях, з разьлікам 15—20 проц. намалочанага збожжа. Таксама былі выпраўлены памылкі, дапушчаныя пры разьмеркаваньні авансаў у калгасе «В.-Чарніцы». Гэта зьявілася вялізарным стымулам у выкананьні пляну.

Канкрэтнае апэрацыйнае кіраўніцтва ходам збожжазагатовак з боку парт'ячэйкі забясьпечыла пяршынства Замастоцкаму сельсавету.

Брыгада: ТУРЧЭНКА, ВЯРБОЎСКІ, ЗАРУБЕЖНЫ

Пятрыкоўскі і Любаньскі раёны абавязаны ўзмацніць тэмпы загатовак

СНК БССР вынес пастанову аб ходзе загатовак збожжа, бульбы і сена ў **Пятрыкоўскім і Любаньскім** раёнах. На 20 лістапада плян загатовак збожжа па Пятрыкоўскім раёне быў выканан на 42,1 проц., па Любаньскім — на 70,4 проц. Плян бульбазагатовак па Пятрыкоўскім раёне — на 23 проц., па Любаньскім — на 84,4 проц. Па сене адпаведна: 17 проц. і 15,3 проц.

СНК адзначыў, што да гэтага часу ў абодвых раёнах не забясьпечана своечасовая здача прадукцыі кулацка-заможнымі гаспадаркамі па цьвёрдых заданьнях. Раённыя арганізацыі, асабліва Пятрыкоўскі РВК недаацэньваюць значэньня аднаасобнага сэктару ў загатоўках, не праводзяць належнай работы сярод беднякоў і серадпякоў.

Савет Народных Камісараў прапанаваў Пятрыкоўскаму і Любаньскаму райвыканкомам неадкладна разгарнуць работу па **арганізацыі** загатовак у аднаасобным сэктары, даючы сельсаветам пяцідзенныя заданьні і забясьпечыўшы поўнае выкананьне іх. Райвыканкомы павінны праверыць выкананьне кантрактацыйных дагавароў і да злосных зрыўшчыкаў гэтых дагавароў ужываць адпаведныя меры ўзьдзейнасьці.

На працягу дэкады павінна быць спагнана **насенная пазыка.**

РВК прапанавана правесьці дакладны ўлік зданага збожжа па цьвёрдых заданьнях і прыняць меры да поўнага спагнаньня апошніх.

СНК папярэдзіў старшыню Пятрыкоўскага РВК, што ў выпадку невыкананьня пляну загатовак у вызначаны тэрмін, да яго будуць ужыты жорсткія меры ўзьдзейнасьці.

Ігнаруюць аднаасобніка

РАГАЧОЎ.

Тэмпы збожжазагатовак па раёне рэзка зьнізіліся. За пяцідзёнку з 21 да 26 лістапада прырост складае ўсяго 0,25 проц. Асабліва адстае аднаасобны сэктар, удзельная вага якога ў агульным раённым пляне — рашаючая.

У **Гарадзецкім** сельсавеце няма сыстэматычнага апэрацыйнага кіраўніцтва кампаніяй. Паасобныя члены сельсавету ня толькі нічога ня робяць для арганізацыі загатовак, але і самі ня выконваюць сваіх самаабавязацельстваў **(Маргуноў Паўла, Мартынаў І., Майсеенкаў).** Па вучастках, да якіх прымацаваны гэтыя члены сельсавету, заможныя гаспадаркі злачынна ігнаруюць здачу збожжа дзяржаве. Так, заможнік Арахоўскі С. павінен здаць 123 кілё збожжа, а дагэтуль яшчэ ня здаў ні аднаго фунту.

(Белта).

Адміністрацыйнае захапленьне ўпаўнаважанага Кавалёва

ЧЫРВОНАЯ СЛАБАДА. Па Бучачыцкім сельсавеце вельмі дрэнна выконваліся самаабавязацельствы па здачы збожжа. Ніякай масавай работы сярод працоўных аднаасобнікаў вакол загатовак не праводзілася.

Нядаўна ў сельсавет прыбыў упаўнаважаны РК і РВК тав. **Кавалёў.** Яму даручана было дабіцца ліквідацыі адставаньня сельсавету. Што павінен быў зрабіць упаўнаважаны? Сабраць актыў і мабілізаваць яго на выкананьне пляну. Прымацаваць кожнага актывіста да паасобных вучасткаў, у якіх ён павінен праводзіць работу. Арганізаваць буксірныя брыгады з ударнікаў загатовак. Праводзіць індывідуальныя гутаркі з сялянамі, пераканаць іх у неабходнасьці першачарговага выкананьня абавязацельстваў перад дзяржавай. Разьвіўшы масавую работу сярод беднякоў і серадпякоў, рашучымі мерамі прымусіць кулака здаць збожжа.

Што-ж зрабіў Кавалёў? Ён парашыў запалохаць сялян. Кавалёў падмяніў палітычна-масавую работу голым адміністраваньнем. Ён засеў у сельсавеце і загадаў сельвыканаўцам сабраць да яго бучачыцкіх сялян. 1 час выбраў «удалы» — з 12 гадз. ночы. Посьлі час аказвае больш «уплыў». Кавалёў прапускаў беднякоў, серадпякоў і заможнікаў па адным — міма сваіх «грозных вачэй».

«Распішыся, што здаш збожжа, або напішы, што адмаўляешся». Такая «апрацоўка» працягвалася да 4 гадз. ночы.

Мэтады работы Кавалёва апрача шкоды, нічога ня могуць даць і іграюць толькі на руку кулаку. Работнікі райкому ведалі аб гэтым, але не прынялі ніякіх мер.

Такіх упаўнаважаных трэба прыцягваць да адказнасьці.

Прывітаньне Цэнтральнага Камітэту КП(б)Б

БАРЫСАЎ, 5-ты дарбудвучастак

Начальніку ВІТКОЎСКАМУ, парторгу САПЕГА, старшыні вучкому ТАШКЕВІЧУ

ЦК КП(б)Б вітае рабочых, інжынэрна-тэхнічных работнікаў, партыйную і камсамольскую арганізацыю 5-га дарбудвучастку з заканчэньнем будаўніцтва шашы Менск-Ворша, якая мае важнае дзяржаўнае экапамічнае значэньне з пункту погляду далейшага разьвіцьця сацыялістычнай экапомікі БССР і паляпшэньня сувязі працоўных мас гораду й вёскі.

ЦК КП(б)Б упэўнен, што работнікі 5-га дарбудвучастку будуць і далей з такой-жа энэргіяй змагацца за далейшыя перамогі на фронце дарожнага будаўніцтва.

ЦК КП(б)Б.

ЦК КП(б)Б Гікало, СНК БССР Галадзеду

Пры вашым кіраўніцтве і дапамозе, аказанай партыйнымі і савецкімі арганізацыямі БССР і паляпшэньня сувязі працоўных даўніцтва дарогі Ворша-Менск у межах заданьня 1932 г. Абставіны, якія скаліся, не даюць магчымасьці кіраўніцтву Цудартранску асабіста прысутнічаць на ўрачыстым адкрыцьці паказанай дарогі і вітаць арганізацыі БССР з новай перамогай на фронце сацыялістычнага будаўніцтва. БССР першым у Саюзе паказаў нябывалыя яшчэ тэмпы ў дарожным будаўніцтве.

Чва ЦДАР Чорны.

Перабудова арганізацыйна-партыйнай і масавай работы вырашае посьпех ажыцьцяўленьня важнейшых задач на вёсцы

Шляхам бальшавіцкай дзейнасьці ў масах

Першамайскі сельсавет, Слуцкага раёну пасьляхова скончыўшы плян бульбазагатовак (100,9 проц.) першым у раёне дабіўся перавыкананьня гадавога пляну збожжазагатовак.

Партыйнай ячэйцы прышлося правесьці вялізарнейшую барацьбу за выкананьне пляну, за арганізацыю мас вакол загатоўчай кампаніі. Посьпех забясьпечаны быў правільнай расстаноўкай партыйных сіл, шырокай бальшавіцкай агітацыяй, бязьлітаснай барацьбой з кулаком і яго агентамі — апартуністамі.

Яшчэ да пачатку збожжазагатовак партыйная ячэйка правяла мэтадам гутарак і дакладаў у кожным калгасе, у кожным насельніцкім пункце растлумачальную работу аб задачах загатоўчай кампаніі. Адначасова адпаведная работа была праведзена з членамі сельсавету і ўсім актывам.

Усе калгасы і насельніцкія пункты сельсавету былі разьбіты на 11 загатоўчых вучасткаў. Камуністы і члены сельсавету прымацаваны да паасобных вучасткаў.

Такая расстаноўка партыйных сіл і сельсавецкага актыву забясьпечыла правядзеньне шырокай агітацыйнай партыйна-масавай работы сярод калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў. Партыйная ячэйка ператварылася ў сапраўдны кіруючы цэнтр усёй работы. Кожны партыец атрымліваў канкрэтнае заданьне, што ён павінен зрабіць на сёньняшні дзень і інфармаваў ячэйку аб зробленым.

Добра праведзеная, зразумелая гутарка, даклад адразу давалі вынікі. Напрыклад, калі адставаў трэці вучастак (калгас «Пралетарская ніва» і наўкольныя аднаасобныя гаспадаркі), прымацаваны да гэтага вучастку кандыдат партыі т. **Бярнацкі Пётра** правёў некалькі групавых і індывідуальных гутарак аб значэньні збожжазагатовак. На другі дзень з трэцяга вучастку пацягнуліся фурманкі з бульбай і збожжам. На 25 кастрычніка трэці вучастак перавыканаў плян загатовак збожжа і бульбы.

Такі мэтад работы практыкаваўся на ўсіх 11 вучастках сельсавету.

Разам з гэтым, сельсавет прыняў усе меры, каб спагнаць цьвёрдыя заданьні з кулака і заможніка. Заможнікі в. Вынесьці Каляда Адам, Панчкоўскі Сьцяпан і інш., каб не выконваць цьвёрдых заданьняў пазабівалі зерне са снапоў, а ўлі... складалі, як быццам яны не абмалочаныя. Кулацкае злачынства было выкрыта, цьвёрдыя заданьні спагнаны.

У жорсткай клясавай барацьбе партыйная ячэйка праверала баяздольнасьць кожнага камуніста, выяўляла і выганяла са сваіх радоў агентаў кулака — правых апартуністаў.

У самы разгар збожжа і бульбазагатовак кандыдат партыі Лапец Алесь выступіў на бюро і сходзе ячэйкі з заявай аб нерэальнасьці пляну загатовак сярод аднаасобнага сэктару. Гэты кулацкі агент адначасова пісаў заявы кулаком аб немагчымасьці выканаць цьвёрдыя заданьні. Аб цане гэтых заяў гаворыць той факт, што, напрыклад, Лапец Міхась і інш., каму ён пісаў заявы, поўнасьцю выканалі цьвёрдыя заданьні.

Ячэйка выключыла Лапца з партыі.

Пастанову ячэйкі калгасьнікі сустрэлі з вялікім задаваленьнем. У сувязі з перавыкананьнем пляноў загатовак у ячэйку падана 29 заяў аб уступленьні ў партыю.

Хто яны?

Тав. **Чарнушэвіч** — былы батрак, цяпер лепшы ўдарнік у калгасе імя Дзяржынскага. Тав. **Кавалевіч** — дэмабілізаваны чырвонаармеец, лепшы брыгадзір калгасу імя Калініна. Тав. **Альшэвіч Палашка** — адна з першых у 1928 г. уступіла ў калгас імя Будзённага, лепшая ўдарніца, член прэзыдыуму сельсавету. Тав. **Карпучок Іван** — былы батрак, цяпер калгасьнік і г. д.

***

20 лістапада ў адпаведнасьці выкананьня бульбазагатовак на 100,9 проц., перавыкананьне гадавога пляну збожжазагатовак (102,7 проц.) у сельсавет выехала бюро райкому партыі і прэзыдыум райвыканкому.

У перапоўненым калгасьнікамі і працоўнымі аднаасобнікамі памяшканьні школы бюро райкому КП(б)Б разгледзела анкеты таварышоў, прынятых Першамайскай ячэйкай у кандыдаты партыі.

Усяго выязное бюро РК зацьвердзіла **13 чал.**, таксама зацьвердзіла перавод з кандыдатаў у члены партыі **8 чал.** Тут-жа на імя райкому партыі паступіла **4** заявы ад лепшых калгасьнікаў з просьбай аб прыёме іх у рады партыі.

***

Выязное ўрачыстае пасяджэньне прэзыдыуму РВК, якое адбылося пасьля пасяджэньня Бюро, пастанавіла прэміяваць Першамайскі сельсавет завозам на **13 тыс.** прамтавараў звыш пляну. Пэрсанальна прэміяваны прамтаварамі на 100 руб. кожны: сакратар ячэйкі тав. **Далідовіч** і старшыня сельсавету тав. **Гузьней.** Выдзелены **500** руб. для прэміяваньня прамтаварамі лепшых актывістаў загатоўчага фронту. Адпушчана спэцыяльна для прэміяваньня актывістаў аднаасобнікаў прамтавараў на **2.000 руб.**

***

Бальшавікі Першамайскай ячэйкі паказалі, як трэба змагацца за збожжа. На ўрачыстым пасяджэньні бюро РК і прэзыдыуму РВК яны разам з ударнікамі калгасаў і ўсім сельсавецкім актывам прынялі рад самаабавязацельстваў па выкананьні пляну сьвінагадоўлі, пляну мабілізацыі сродкаў і інш. Няма сумненьня, што гэтыя абавязацельствы пры шырокай масавай рабоце будуць імі выкананы таксама па-бальшавіцку.

М. САКАЛОЎСКІ.

Заняткі гуртка калгасьнікаў па вывучэньні агратэхнікі (калгас імя Сьвярдлова, Дзяржынскі раён).

Партработа на-ляту

Слуцкая партарганізацыя дабілася значных посьпехаў у выкананьні задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Але посьпехі маглі быць яшчэ большымі, калі-б партарганізацыя перабудавала аргпартмасавую работу, стварыла моцныя партыйныя групы, вылучыла парторгаў, групавых агітатараў і г. д. Гэта асабліва выяўляецца на індывідуальным сэктары. Прычыны яго адставаньня крыюцца галоўным чынам, у слабасьці партмасавай агітацыйнай работы.

Слуцкі райком партыі ня прыняў рашучых захадаў да «перанясеньня цэнтру цяжару ўсёй партыйна-масавай работы ў нізавое вытворчае зьвяно, у брыгаду» (Пленум ЦК КП(б)Б).

Парттрупы арганізаваны толькі ў трох парт'ячэйках: калгасу «Случ № 2», «Серадзякі» і «Першамайскі». У астатніх парт'ячэйках перабудова аргпартмасавай работы праведзена фармальна і партгрупы ў большасьці выпадкаў арганізаваны няправільна. Напрыклад, ячэйка саўгасу «Браньчыцы» мэханічна разьбіта на дзьве партгрупы. У групу сьвінафэрмы і здабычы кармоў уваходзіць дырэктар, сакратар парт'ячэйкі, каваль і інш. Падобныя арганізацыйныя скажэньні несваячасова выпраўляюцца райкомам партыі.

15 чэрвеня на пленуме быў заслуханы даклад і вынікі работы партгруп. Пленум канстатаваў, што «перабудова партмасавай работы яшчэ адстае ад росту запатрабаваньняў як партыйнай арганізацыі, запатрабаваньняў мас рабочых, калгасьнікаў, бядняцка-серадняцкіх мас, так і складанейшых задач сацыялістычнага будаўніцтва». На гэтым пастаўлена кропка.

Пастанова ЦК КП(б)Б аб групагітатарах і агіткалектывах не ажыцьцёўлена. Агітмас райкому тав. **Кароткін** ня кіруе гэтым важнейшым вучасткам работы. Многія ячэйкі пачынаюць перабудоўваць партмасавую работу самастойна. Так, напрыклад, парт'ячэйка калгасу **імя Сталіна** ў рабоце з аднаасобным сэктарам разьбіла гаспадаркі на групы па 15 двароў і прымацавала да іх агітатараў з партыйцаў і лепшых камсамольцаў. Але гэтымі агітатарамі ніхто ня кіруе, яны прадастаўлены самі сабе.

Масавая работа на месцах, работа з калгасным і сельсавецкім актывам праводзіцца толькі тады, калі ў сельсавет прыяжджае ўпаўнаважаны райкому на выкананьні якой-небудзь гаспадарча-палітычнай кампаніі. Упаўнаважаны, прыяжджаючы ў парт'ячэйку, робіць па «образу и подобию своему» такіх-жа упаўнаважаных па калгасах, насельніцкіх пунктах, заціраe ячэйку як арганізуючую адзінку, часта змазвае зачаткі перабудовы аргпартмасавай работы.

З-пад увагі райкому КП(б)Б зусім выпала задача ўмацаваньня сярэдняга партзьвяна, узмацненьня кіраўніцтва апорнымі пунктамі (ячэек саўгасаў, МТС, буйных калгасаў) і «ператварэньня гэтых ячэек сапраўды ў вядучыя ячэйкі» (Пастанова пленуму ЦК).

Райкомам ня выканана дырэктыва райпарткапфэрэнцыі і пастанова лістападаўскага пленуму ЦК — «перакінуць з раённых цэнтраў значную частку камуністаў у тыя сельсаветы і калгасы, дзе няма яшчэ ячэек і камуністаў». За год работы ў вёску перакінута толькі два чалавекі. Затое з апорных ячэек саўгасу **«Браньчыцы» і «XIV партызан»** — узяты на раённую работу сакратары парт'ячэек. Замена ім да гэтага часу ня дана.

Няўважлівасьць да расстаноўкі сіл прывяла да таго, што асноўная галіна калгаснай вытворчасьці — сьвінагадоўля — не забясьпечана партсіламі. На СПКФ, па калгасах **Грэскага, Шышчыцкага, Ленінскага** і раду іншых сельсаветаў няма ні аднаго камуніста. У райкоме нават няма ўліку камуністаў, якія непасрэдна працуюць на вытворчасьці.

Слуцкая партарганізацыя налічвае ў сваіх радох 650 чалавек. Рост арганізацыі за апошні год складае 26,5 проц. Арганізацыя ў аснове сваёй маладая. Кандыдацкі склад — 37,2 проц.

Адсюль вынікае задача максымальнага разгортваньня марксыцка-ленінскай, палітвыхаваўчай работы. Між тым, гэты адказнейшы вучастак зьяўляецца самым слабым у рабоце партарганізацыі. За мінулы год партасьветай было ахоплена па горадзе 30 проц. і вёсцы — 45 проц. усёй арганізацыі. Партасьвета гэтага году амаль зусім не разгорнута. Культпроп райкому **тав. Іваніцкі** ня мае ніякага ўяўленьня аб становішчы партвучобы на раёне.

З кандыдатамі партыі асобнай палітвыхаваўчай работы па прыкладу перадавых арганізацый КП(б)Б ніякай не праводзіцца. Партнагрузкай не ахоплена звыш 50 проц. арганізацыі.

Усё гэта паказвае, што ў слуцкай партарганізацыі **«ўся партработа будуецца на-ляту»** (З прамовы тав. Гікало на нарадзе групарторгаў).

Калі Слуцкі раён не з апошніх у выкананьні гаспадарча-палітычных кампаній, то гэта дасягаецца толькі тым, што адказныя раённыя работнікі ўвесь час сядзяць у сельсаветах упаўнаважанымі. Ад гэтага церпіць работа школ, хат-чытален і асабліва палітмасавая работа ў горадзе. Спытайце любога адказнага раённага работніка, як стаіць справа з яго непасрэднай работай ён адкажа: «Я ўвесь час знаходжуся на раёне». Так адказвае культпроп РК тав. **Іваніцкі** на пытаньне, чаму не разгорнута партвучоба, так адказвае палітінспэктар т. **Мазалеўская** на пытаньне, чаму не працуюць хаты-чытальні і г. д.

Адна сыстэма ўпаўнаважаных без перабудовы аргпартмасавай работы, без умацаваньня сярэдняга партзьвяна дае рад адмоўных вынікаў ва ўсёй рабоце арганізацыі. Гэта сыстэма не забясьпечвае выразнасьці работы ўсіх зьвеньняў партыйна-савецкага і гаспадарчага апарату раёну. Апрача таго, яна прыводзіць да работы **рыўкамі і адміністраваньня.**

Вось факты: па асеньняй сяўбе за нізкія тэмпы **«Зьвязда»** заносіць Слуцкі раён на чорную дошку. На 5 верасьня плян выканан на 3,3 проц. Праз адну дэкаду раён набірае тэмпы звыш 70 проц., затое па збожжазагатоўках стаў амаль на апошнім месцы. З 25-га кастрычніка раён пераключае ўсе сілы на адгрузку бульбы, дасягнуўшы на 15 лістапада да 95 проц. А за гэты час збожжазагатоўкі ўзьняліся толькі на 15 проц.

Зусім нярэдкія выпадкі, калі ўпаўнаважаныя РК, выконваючы свае заданьні, не зварачаюць увагі на ўнутры-партыйнае жыцьцё ячэек. Яркім прыкладам гэтага можа служыць **Грэскі сельсавет.** Там сядзеў упаўнаважаны, а ў ячэйцы квітнела п'янка, грубы заціск самакрытыкі і рад скажэньняў лініі партыі. Райком рэагаваў на гэта толькі пасьля сыгналу цэнтральных газэт. Тое самае было і па **Цараўскай ячэйцы.**

Партарганізацыя Случчыны і ў першую чаргу партыйнае кіраўніцтва павінны ўзяцца за перабудову арганізацыйнай і партыйна-масавай работы з тым, каб і ў далейшым быць «па вышыні стаячых перад намі задач — кіраўніцтва масамі і арганізацыя іх вакол лёзунгаў партыі за іх ажыцьцяўленьне» (Кагановіч).

Бальшавікі Случчыны і на гэтым вучастку павінны стаць узорным атрадам КП(б)Б.

М—скі.

Развіць добрае пачынаньне

Клімавіцкі райком КП(б)Б сур'ёзна заняўся партыйным днём.

У раёне праведзен адзіны партдзень, зьмест якога — праверка выкананьня пастаноў ліпеньскага пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б аб перабудове аргпартмасавай і выхаваўчай работы. На арганізацыі і правядзеньні гэтага партдня варта асобна спыніцца.

У дапамогу ячэйкам па арганізацыі дня паслана інструктарская група (22 чал.) і 21 чал. камуністаў з раённых арганізацый і апарату райкому. Пасланыя таварышы ў ячэйкі дакладна праінструктаваны як падрыхтоўваць і праводзіць сам дзень.

У падрыхтоўку ўключылася раённая газэта «Камуна». Яна выдала лістоўку, спэцыяльна прысьвечаную партдню, надрукаваўшы яе ў тысячы экзэмпляраў.

Лістоўка адыграла вялікую арганізуючую ролю і дапамагла парт'ячэйкам правесьці партдзень. Падамо некалькі фактаў, як па ячэйках праходзіў партдзень.

Бюро парт'ячэйкі саўгасу «Высокае», атрымаўшы лістоўку раённай газэты «Камуны», абгаварыла пытаньне аб партдні. Вызначаны і праведзены наступныя мерапрыемствы. Вывешаны абвесткі ячэйкі і лісток «Камуны» у сьвінарным цэху, саўгасным клюбе, сталоўцы і на бровары. Праведзены 10-мінутныя лятучыя сходы ў сьвінарніку, палявой брыгадзе і вінакураным заводзе. Лепшыя ўдарнікі саўгасу пэрсанальна запрашаліся на сход. На ўсіх вучастках відаць была ажыўленая падрыхтоўка да сходу.

— Раней у нас да сходаў так не рыхтаваліся, мусіць будзе цікавы сход, трэба не спазьніцца, — гаварылі рабочыя.

І сапраўды, упяршыню сход пачаўся са спазьненьнем толькі на 5 мінут. Прысутнічала 52 беспартыйных рабочых, усе камуністы і камсамольцы. Дакладчык тав. **Гімбарг** добра падрыхтаваўся, ён фактамі, лічбамі ўскрываў недахопы ячэйкі і паказаў шляхі іх зьнішчэньня.

Аснова ўсіх спрэчак і дакладаў — расстаноўка партсіл. Хіба можна дапусьціць, — гаварылі на сходзе, — каб асноўны цэх гаспадаркі — сьвінатаварная фэрма, ня была забясьпечана камуністамі? І на другі дзень бюро парт'ячэйкі накіравала для работы ў сьвінарным цэху аднаго з лепшых членаў партыі.

Работніца Палякова прапанавала перагледзець складзены рацыён кармоў. Гэта пытаньне даручана абгаварыць са спэцыялістамі і сакратару ячэйкі далажыць на наступным партсходзе аб рэзультатах.

Вялікае месца ў спрэчках занялі пытаньні разьмеркаваньня нагрузак, работа з кандыдатамі партыі, партвучоба, работа з саўгасным актывам, дапамога калгаснай ячэйцы.

Пасьля сходу бюро ячэйкі абгаварыла вынікі арганізацыі партдня і намеціла мерапрыемствы па паляпшэньні партыйна-масавай агітацыйнай работы.

Прыкладна таксама прашоў партдзень у калгаснай Асмолавіцкай партыйнай ячэйцы, дзе на сходзе прысутнічала 118 беспартыйных калгасьнікаў, выступала 18 чалавек. На сходзе Лазовіцкай парт'ячэйкі прысутнічала 140 чалавек і гэта ня гледзячы на вельмі дрэннае надвор'е, раскінутасьць калгасаў. Выступала 20 чалавек.

У Асмолавіцкай, Лазовіцкай, Высаноўскай і інш. ячэйках у падрыхтоўцы (асабліва абвяшчэньні аб сходзе) актыўны ўдзел прымалі слухачы партшкол, камуністы і беспартыйныя.

Зараз у раёне ўстаноўлены адзіныя партдні ва ўсіх ячэйках два разы ў месяц і адзін дзень спэцыяльна для работы з парторгамі. Практыкуецца раз у два месяцы адзін закрыты партсход.

Мерапрыемствы, якія праводзіць Клімавіцкі райком КП(б)Б у сувязі з партднём, заслугоўваюць увагі. Трэба толькі, каб райком настойліва вёў далей пачатую работу.

М. Адзінец.

Пастанавілі „прыняць за аснову“

Аргпартнарада пры ЦК КП(б)Б распрацавала канкрэтныя мерапрыемствы перабудовы партыйнай работы на вёсцы. Абавязак кожнай партарганізацыі — гэтыя мерапрыемствы, выпрацаваныя на аснове пастаноў пленуму ЦК, няўхільна ажыцьцяўляць. Толькі перабудаваўшы работу, пераглядзеўшы і ўдасканаліўшы структуру вясковай арганізацыі, разгарнуўшы бальшавіцкую агітацыю ў масах, можна дабіцца найбольшых посьпехаў у выкананьні гаспадарча-палітычных задач.

На жаль, гэтага не зразумела яшчэ кіраўніцтва Лёзьненскай партыйнай арганізацыі. Райком паставіў даклад аб выніках ліпеньскага пленуму на раённым сходзе. Прынята надзвычай неканкрэтная, агульная рэзалюцыя. На гэтым і скончыліся размовы аб перабудове. Да практычнай-жа работы і ня думалі прыступаць.

Паглядзім-жа, ці дае права стан работы супакойвацца? У раёне 27 парт'ячэек. З іх: сельсавецкіх—6, калгасных і міжкалгасных —12, саўгасных—3, савецкіх установаў—3, прамысловых — 2 і МТС — 1.

Так, прынамсі, кваліфікуюцца ячэйкі ў сьпісах РК. А на справе, у жыцьці? Сапраўднасьць разьбівае габінэтны твор райкому. Зьвернемся да фактаў.

Бясспрэчна, што ячэйка МТС павінна быць вытворчай. А што ў сапраўднасьці? Членамі ячэйкі лічыцца і старшыня райкалгассаюзу тав. Цараў і загадчык райза тав. Нэйман і інш. работнікі раённых устаноў, якія складаюць **большасьць** ячэйкі.

Тое-ж самае і ў радзе калгасных ячэек. Кальшанская парт'ячэйка называецца калгаснай і лічыцца пры калгасе «Прафінтэрн». Чаму? Толькі таму, што гэты калгас у цэнтры сельсавету. З 20 членаў і кандыдатаў партыі ў калгасе «Прафінтэрн» непасрэдна працуюць толькі два партыйцы, астатнія ва ўстановах і іншых калгасах. Чаму-б райкому не падумаць аб арганізацыі самастойных ячэек у гэтых іншых калгасах.

Ці можна назваць вытворчай ячэйку саўгасу «Адаменкі». Большасьць яе складу — прымацаваныя раённыя работнікі: старшыня РВК, старшыня РКК і інш. таварышы з раённых устаноў. Прыходзяць-жа яны калі-ні-калі на партсход. Іншымі пытаньнямі зусім ня цікавяцца. Таму ня дзіва, што ў рабоце саўгасу ёсьць рад хібаў, што няма росту партыі.

Аб'яднаны ліпеньскі пленум ЦК і ЦКК КП(б)Б абавязаў ня менш 75 проц. партыйцаў паставіць непасрэдна на вядучыя вытворчыя вучасткі — брыгады калгасаў і саўгасаў. **І гэта ўказаньне ў Лёзьненшчыне не ажыцьцёўлена.** У Гладанскай парт'ячэйцы, якая лічыцца калгаснай, усяго 5 членаў і 7 кандыдатаў. Яны расстаўлены так: сакратар парт'ячэйкі — ён-жа загадчык хаты-чытальні, старшыня сельсавету, старшыня сельспажыўтаварыства, прыказчык, загадчык млына, загадчык касы ашчаднасьці, два старшыні калгасаў і брыгадзіры.

Ня лепш стаіць справа з расстаноўкай партсіл і ў высачанскай «калгаснай» ячэйцы. Тут з 22 членаў і кандыдатаў партыі — 8 старшынь калгасаў, 12 чалавек працуюць у розных установах (сельсавет, сельспажыўтаварыства, бальніца і інш.) і толькі два партыйцы працуюць непасрэдна на вытворчасьці.

Работа праходзіць па-старому. Усе важнейшыя пытаньні гаспадарча-палітычнага жыцьця разглядаюцца на агульных сходах, часта фармальна: заслухоўваецца даклад і прымаецца агульная рэзалюцыя.

Вось прыклады такой «распрацоўкі». Беляшкоўская парт'ячэйка правяла распрацоўку пастановы ЦК УсеКП(б) і СНК СССР аб збожжа і мясазагатоўках у калгасе імя 10-цігодзьдзя Кастрычніка. У пратаколе запісана: «Слухалі: аб збожжазагатоўках. Пастанавілі: мерапрыемствы партыі ўхваліць. Слухалі: аб мясазагатоўках. Пастанавілі: прыняць за аснову».

Райкому трэба зразумець, што ён у гэтым вінават, што ячэйкі мусяць капіруюць сыстэму работы райкому.

Мікуцкі.

У міры з кулаком

СТОЛІН

Посьпех кожнай гаспадарча-палітычнай кампаніі перш за ўсё залежыць ад становішча і работы партыйнай арганізацыі. Ленінская вытрымаласьць, дысцыплінаванасьць, бальшавіцкая непрымірымасьць да апартунізму, да ўхілаў ад генэральнай лініі партыі, адданасьць справе рабочай клясы, — вось што вырашае посьпех барацьбы. Малейшы адыход ад ленінскіх пазыцый, малейшае аслабленьне клясавай пільнасьці, прымірэнцтва да апартунізму, адразу-ж выкарыстоўваюцца клясавым ворагам.

Прыкладам такога становішча можа служыць ход выкананьня гаспадарча-палітычных кампаній, барацьба за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў у Жлобінскім раёне.

Гадавы плян збожжазагатовак на 20 лістапада па раёну выканан толькі на 48,5 проц. Прычым, за апошні час тэмпы загатовак зусім зьнізіліся. За 3 пяцідзёнкі лістапада загатоўлена ўсяго 0,9 проц. гадавога пляну. Такія сельсаветы, як Каратпоўскі, і Мормальскі, выканалі свой гадавы плян — першы на 21,3 проц. другі — на 26,4 проц. Гэта ў той час, калі гадавы плян раёну па збожжы зьменшан супроць мінулага году напалову.

На кулака і цьвёрдазаданьніка ў раёне не націскаюць. Гадавы плян па цьвёрдым заданьні выканан на 10 лістапада толькі на 24,6 проц., а ў такіх сельсаветах, як Каратпоўскі, на 5,2 проц., па Малевіцкім—на 13,4 проц.

На бульбе—гадавы плян загатовак на 10 лістапада выканан толькі на 46,5 проц., прычым у гэтую колькасьць уваходзіць 20 проц. ранняй бульбы. Цьвёрдыя заданьні спагнаны толькі на 19,4 проц.

У Кабанаўскім сельсавеце заможнікі вёскі Атрубы адкрыта сабатуюць заданьні дзяржавы. Кулакі заяўляюць: «Мы выконваць ня будзем». Сельсавет-жа ніякіх мер ня прымае і сваёй бязьдзейнасьцю патурае кулацкаму сабатажу.

У Стара-Рудненскім сельсавеце заможнік **Ясенаў Д.** атрымаў цьвёрдае заданьне ў 250 кгр. збожжа і 20 цэнтн. бульбы. Здаў толькі 4 цэнтн. бульбы. Другому заможніку Ясонаву А. дана заданьне ў 200 кгр. збожжа і 19 цэнтн. бульбы, здаў-жа ён толькі 70 кгр. бульбы. Прэзыдыум сельсавету апштрафаваў іх на 300 руб. кожнага, але штрафу не спагнаў.

Яшчэ ў мінулым годзе нарсуд прыгаварыў за злоснае невыкананьне цьвёрдых заданьняў заможніка Паніцьку Аўсея да году прымусовых прац, але гэты прыгавор да апошняга часу ня быў выканан. Заможнік застаўся без пакараньня і ў гэтым годзе таксама ня выканаў свае цьвёрдае заданьне.

Бюро райкому партыі, прэзыдыум РВК ні разу за ўвесь час загатоўчай кампаніі ня ставілі асобна пытаньне аб ходзе выкананьня загатовак па цьвёрдых заданьнях. У пастанове бюро РК КП(б)Б ад 17 кастрычніка ні слова няма аб неабходнасьці рашучай барацьбы за выкананьне цьвёрдых заданьняў. Больш таго, калі на пасяджэньні бюро РК (ад 17 лістапада) намесьнік старшыні РВК Шацдаровіч дамагаўся таго, каб гэтае пытаньне было разабрана, аднак ён атрымаў адказ: «Трэба займацца загатоўкамі, а ня гэтым».

У раёне не разгорнута масавая работа вакол загатовак, абвешчаны конкурс на лепшае правядзеньне загатовак не падхоплен радам партячэек і сельсаветаў.

Арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў—адзін з важнейшых паказальнікаў работы партарганізацыі. Аднак, гэтым пытаньнем значная частка партячэек не займалася.

Стрэшынская партячэйка на працягу доўгага часу не займалася гаспадарчым жыцьцём калгасу, пытаньні арганізацыі працы, яе ўліку, працоўнай дысцыпліны, разьмеркаваньня ўраджайнасьці—выпалі з-пад увагі ячэйкі.

Калгас «III Інтэрнацыянал», Сенажаткаўскага сельсавету, яшчэ далёка ня выканаўшы свой плян загатовак, заняўся продажам сваёй прадукцыі ў парадку простага тавараабмену з Жлобінскім райзагам, а таксама адпраўкай прадукцыі ў Днепрапятроўск. Ня здаўшы ні аднаго кілё бульбы дзяржаве, старшыня калгасу Пятрушэнка распарадзіўся бульбу выдаць раней калгасьнікам, а потым ужо здаваць дзяржаве. Гэта кулацкая практыка старшыні калгасу не атрымала ад партячэйкі адпору. Больш таго, усё гэта рабілася з ведама і пры актыўным удзеле члена партыі Дубава.

Раскрадваньне і разбазарваньне калгаснай маёмасьці набылі шырокі размер ў раёне.

У калгасе «На варце», Салонскага сельсавету, былыя гаспадары млыну, зараз прынятыя ў калгас, Акулавы Іван і Язэп, укралі з калгаснага млыну 20 пудоў жыта. Сьледчым факты пакражы ўстаноўлены, а нарсуд чамусьці апраўдвае.

У калгасе «Чырвоны камунар» мяшкамі раскрадваюць калгаснае збожжа. Такіх прыкладаў можна прывесьці шмат. Яны ёсьць у кожным нумары раённай газэты, але на іх не рэагуюць.

У Малевіцкім сельсавеце рад калгасаў засьмечан клясава-варожымі элементамі. У калгас «Чырвоны рубеж» пралезьлі кулакі лішэнцы—Міхайлоўскія, якія разам з старшынёю калгасу—кандыдатам партыі—Гурачўскім разбазарвалі калгасную маёмасьць, захоўвалі ў калгасе жывёлу спэкулянта, арганізоўвалі выраб скур. Усё гэта рабілася пад носам партячэйкі на працягу доўгага часу.

За гэтую «грамадзка-карысную» працу кулакі Міхайлоўскія, пастановай прэзыдыуму РВК ад 24 кастрычніка адноўлены ў выбарчых правох. Гэты факт грубейшага скажэньня клясавай лініі з боку РВК не атрымаў асуджэньня бюро РК КП(б)Б таму, што само аднаўленьне ў правох кулакоў Міхайлоўскіх прайшло пры актыўнай дапамозе сакратара райкому партыі тав. Жыракова. Ён прыходзіцца сваяком гэтым кулакам і добра ведаў іх у мінулым, як арэндатараў маёнтку і гандляроў салам.

Райкалгассаюз, МТС апэрацыйна не кіравалі ходам важнейшых, гаспадарча-палітычных кампаній. Ячэйка МТС за час з 11 мая да лістапада ня зьбіралася нават на сходы. Райком не забясьпечыў гэту ячэйку добрым кіраўніцтвам. Ня лепш працавала і партячэйка райкалгассаюзу.

24 кастрычніка раённая газэта «Шлях сацыялізму» сыгналізавала аб тым, што МТС ня створаны ўмовы для работы, што РВК у гэтым напрамку ніякіх мер ня прымае. Усё гэта засталося толькі сыгналам. Бюро РК КП(б)Б і фракцыя РВК мусіць думаюць сваёй маўклівасьцю прымусіць і газэту (свой жа орган) маўчаць.

У выніку такога кіраўніцтва калгасы раёну скончылі асеньнюю сяўбу з недасевам у 1405 га, засталося незасеянымі 1248 га па калгасах, і 1377 га—па саўгасах.

У раёне маюць месца факты грубейшага парушэньня рэвалюцыйнай законнасьці, заціску самакрытыкі.

У маі г. г. упаўнаважаны РК КП(б)Б, начальнік міліцыі Мікуліч, разам з старшынёй сельсавету Дубавым у нацыянальна-польскім Сенажаткаўскім сельсавеце арыштавалі бедняка—чырвонагвардзейца Івана Браўцова без усялякіх падстаў. Райком партыі замест таго, каб рашуча змагацца з парушэньнем лініі партыі, стаў на шлях змазваньня гэтага факту. Было прапанавана рэдактару газэты зьняць артыкул, які выкрываў парушыцеляў лініі партыі. Больш таго, сакратар РК КП(б)Б Жыракоў даў рэдактару райгазэты дырэктыву—усякі матар'ял, нават аб загадчыку аддзелу РВК, да зьмяшчэньня ў газэце ўзгадняць з ім.

Гэта палітычна-памылковая лінія РК была выпраўлена пастановай ЦК КП(б)Б.

Фармальна прызнаўшы сваю памылку, райком не забясьпечыў правядзеньне ў жыцьцё пастановы ЦК. У верасьні у гэтым самым сельсавеце, на гэты раз самім сакратаром партячэйкі Рамапенкам, зноў парушана рэвалюцыйная законнасьць. Сакратар ячэйкі адабраў ад аднаасобніка скопанае ім сена, зьбіў яго жонку. На працягу месяца РК ня даў ацэнкі гэтаму факту скрыўленьня лініі партыі, і толькі пасьля рашучых патрабаваньняў з боку некаторых членаў бюро РК, сакратар паставіў пытаньне на разгляд. Тады ўспомнілі і аб пастанове ЦК, аб давядзеньні яе да шырокіх мас калгасьнікаў і аднаасобнікаў.

У кіраўніцтве раёну крытыку ня любяць, яе заціскаюць. Дырэктар птушнай фабрыкі Чарнякоў забараніў выдаваць абеды са сталоўкі члену партыі, удзельніку грамадзянскай вайны—Патарыцкаму за тое, што ён крытыкаваў яго работу на партсходзе. Нач. будаўнічага вучастку Раждзесьцьвенскі звольніў з работы тэхніка Кірава за тое, што ён выкрыў рад недахопаў у кіраўніцтве.

Усё гэта паказвае, што крытыка і самакрытыка ня стала ў раёне асноўным сродкам барацьбы за выкананьне гаспадарча-палітычных кампаній.

***

Транспарт займае ня малае месца ва ўсёй гаспадарцы раёну. На гэты важнейшы вучастак работы павінна быць накіравана ўвага партарганізацыі. Райком павінен быў мабілізаваць транспартную арганізацыю на барацьбу за высокія паказальнікі работы вузла. Праўда, райком нельга папракнуць у недахваце пастаноў і рэзалюцый па транспарту. Але галоўны недахоп у кіраўніцтве чыгункай заключаецца ў тым, што райком ставіў гэта пытаньне наогул па ўсім чыгуначным вузьле, не бяручы рашаючыя зьвеньні (дэпо паравозаў, вагонаў). Толькі з прычыны агульнага кіраўніцтва, адсутнасьці праверкі выкананьня сваіх пастаноў, павярхоўнага вывучэньня транспарту, своечасова ня было выкрыта масавае «очковтирательство» на чыгунцы, калі частка машыністаў з ведама трукутніка дэпо Жлобіну прыпісвалі ў цягніковых маршрутах вагу цягніка, дамагаючыся гэтых «лепшых» паказальнікаў работы, ашукваючы пралетарскую грамадзкасьць і партыю.

Гэтая сыстэма «очковтирательства» ня была выкрыта своечасова таму, што партыйная арганізацыя дэпо ня прыслухоўвалася да голасу ўдарнікаў, таму, што самакрытыка ў партарганізацыі была ў загоне.

Партарганізацыя Жлобіншчыны мае патрэбу ў карэннай перабудове сваёй работы.

Кіраўніцтва раёну ня здолела ўзначаліць актыўнасьць мас, мабілізаваць іх на барацьбу за выкананьне задач сацыялістычнага будаўніцтва, супроць кулацтва і яго агентуры. У радзе выпадкаў кіраўнікі раёну не пярэчылі кулацкаму сабатажу і нават патуралі яму. Кіраўніцтва паказала сябе клясава небаяздольным.

ЗАЎТРА—СТАРТ КОНКУРСУ СПАРАНЫХ

Да фінішу прысьці з перамогамі па ўсіх паказальніках

Працаваць так, як брыгада Галяса

Ні аднаго выпадку парушэньня працоўнай дысцыпліны, ні аднаго процанту браку і паўторнасьці рамонту. Дасягнуць перавыкананьня заданьняў па ўсіх паказальніках, —так рашыла вагонна-рамонтная брыгада дэпо Ворша з 4-х чалавек на чале з брыгадзірам **Галясам**, уступаючы ва ўсесаюзны конкурс вагоньнікаў.

Гэта самабавязацельства рамонтная брыгада выканала.

За час конкурсу прастоі вагонаў у канвэнцыйным (сярэднім) рамонце брыгадай зьніжаны да 71 гадзіны, пры заданьні ў 96 гадзін. У бягучым рамонце прастоі даведзены да 2 г. 23 мінут супроць 4-х гадзін паводле пляну.

Браку, паўторнасьці рамонту, парушэньняў працоўнай дысцыпліны, брыгада ня ведала і ня ведае зараз.

Праводзячы плянавую работу і гаспадарчы разрахунак, брыгада да фінішу конкурсу мела 19 проц. эканоміі і за выкананьне ўмоў конкурсу атрымала балаў: за ліпень — 1.698, жнівень — 2.125, верасень—1.890.

Расстаноўка сіл брыгадай праведзена такім чынам: сьлесары **Трафімаў** і **Шэрашаў** заўсёды рамантуюць буфэры, кранленьні рам і ўвесь ніз вагону, а сам брыгадзір **Галяс** з сьлесарам **Шульгіным** робіць пад'ёмку, выкатку і падкатку асей, зьмену букс, разбор і рамонт усіх ходавых частак.

Гэтым брыгада дасягнула поўнага запаўненьня рабочага дня, бо кожны ведаў, што яму рабіць. Не чакаючы загадаў і ўказаньняў, ён дамагаўся хуткага колькаснага і якаснага выкананьня патрэбнага рамонту.

Брыгада добра сабе ўявіла, што шляхам мабілізацыі ўнутраных рэсурсаў можна перамагчы цяжкасьці, якія ёсьць у набыцьці вагонных частак і матар'ялаў, таму, яна прыняла ўсё для гэтай мабілізацыі. Большасьць частак — балтоў, заклёпак, сярожак і інш. брыгада знаходзіла сама на месцы, у пяску, ля рамонтных шляхоў, дзе іх было вельмі шмат. Яна іх выкарыстоўвала для рамонту вагонаў у якасьці матар'ялаў.

Брыгада, высьветліўшы, які рамонт патрабуюць вагоны, неабходныя часткі, як буксы, рэсоры, вупражныя кручкі і інш., загадзя заказвала ўцільцэху і кузьні. А ў вольны час нават сама рыхтавала запасныя часткі.

Для дасягненьня большага процанту эканоміі па гаспадарчым разрахунку, брыгада сама рабіла выпраўленьні ручак, сьцяжачных сярожак, клёпаньне заклёпак і інш. Гэтае мерапрыемства скарачала прастоі вагонаў у рамонце і вызваляла ўцільцэх і кузьню для больш буйнай работы, бо пры заказе частак уціцьцэху або кузьні, вагоны прастойвалі ў рамонце лішнія суткі, а то і двое.

Зараз асноўная задача брыгады — замацаваць дасягнутыя ў часе конкурсу посьпехі, яшчэ шырэй разгарнуць сацспаборніцтва і ўдарніцтва па канчатковым аздараўленьні вагоннага парку.

Прыклады бальшавіцкай барацьбы брыгады **Галяса** за здаровы вагон, яе вопыт работы трэба распаўсюдзіць па ўсе вагоннарамонтныя брыгады

Я. Пракаповіч.

Аўтаматычная брыгада дэпо Ворша, якая абвясьціла паход за культурнае дэпо.

Ворша рыхтуецца да конкурсу спаранай

ВОРША (БЕЛТА). У сувязі з абвяшчэньнем трэцяга ўсебеларускага конкурсу спараных брыгад, на станцыі служба руху Ворша праводзіцца падрыхтоўчая работа. Значна палепшыўся рух цягнікоў. Калі за кастрычнік заданьне па адпраўленьні цягнікоў выканана на 98 проц., то за першыя пяць дзён лістапада яно выканана на 98,7 проц. Каэфіцыент манэўровай работы за 10 дзён лістапада выканан на 107,5 проц. Спэцыялізацыя і маршрутызацыя цягнікоў —на 98,5 проц.

Праводзіцца значная работа па паляпшэньні бытавых умоў рабочых. Для рамонту сталоўкі № 15 Ворша—цэнтральная адпушчана 2.000 руб. На мастох станцыі Ворша—цэнтральная пастаўлен вагон-спальня на 32 месцы з пасьцельнымі прыладамі. На Ворша—заходняя пастаўлен такі-ж вагон на 16 чал. На Ворша—усходняй — 16 чал. Вагоны ацяпляюцца і асьвятляюцца.

Для рамонту абутку арганізавана майстэрня. Для падрыхтоўкі да ўсесаюзнага конкурсу распачат унутрыстанцыйны конкурс на лепшую брыгаду. Для кіраўніцтва конкурсам вылучан штаб з 13 чалавек.

Гомельскія вагоньнікі аслабілі тэмпы

У часе ўсесаюзнага конкурсу на лепшы вагона-рамонтны пункт гомельскае вагоннае дэпо дасягнула значных зрухаў у сваёй рабоце. Колькасьць хворых вагонаў за час конкурсу зьменшылася з 35 штук у ліпені да 8 у жніўні. Гомельскія вагоньнікі выпускалі з канвэнцыйнага рамонту 6 вагонаў штодзенна.

Галоўнай задачай партыйнай арганізацыі і гаспадарнікаў было замацаваньне дасягнутых у часе конкурсу посьпехаў.

Між тым гомельскія чыгуначнікі гэтага не зрабілі. Тэмпы работы за апошні час значна аслаблі. Згодна пляну ў кастрычніку вагоннае дэпо павінна было выпусьціць з канвэнцыйнага рамонту 127 вагонаў, а выпусьціла ўсяго—15. З бягучага рамонту адпаведна—408 вагонаў, і—237.

Гэтае адставаньне тлумачыцца цякучасьцю рабочай сілы, якая за апошні час набыла даволі значныя разьмеры. Амаль **кожны дзень з дэпо уходзяць па 5-10 чалавек.** Прычынай цякучасьці зьяўляецца тое, што будынак для рамонту вагонаў зусім не адпавядае свайму прызначэньню. У дэпо адсутнічае пакой адпачынку, няма рукамыйніка.

Пры недахопе некаторага рамонтнага матар'ялу, што перашкаджае выкананьню пляну, той які ёсьць, вельмі часта скарыстоўваецца нерацыянальна. Каля 50 проц. яго ідзе ў адкіды. Матар'ялы са складаў выдаюцца з вялікай цяганінай. Для таго, каб атрымаць якія-небудзь часткі **трэба дзесяцак разоў схадзіць у кіраўніцтва раёну** за дазволам і толькі потым на склад за матар'ялам.

Неўрэгуляванасьць надачы электраэнэргіі значна адбіваецца на тэмпах работы дэпо. Толькі за кастрычнік **былі 4 прастоі ўсяго дэпо з-за непадачы электраэнэргіі.**

У сувязі з разгортваньнем асеньне-зімовых перавозак і надыходам 3-га ўсесаюзнага конкурсу спараных брыгад, адставаньне вагоннага дэпо зьяўляецца недапушчальным. Неабходна па-сапраўднаму ўзяцца за ліквідацыю недахопаў, зьнішчыць цякучасьць рабочай сілы шляхам стварэньня адпаведных умоў для працы, забясьпечыць дэпо рамонтным матар'ялам і ўрэгуляваць пытаньне надачы электраэнэргіі—вось сёньняшнія задачы дэпо.

П.

Рэзультаты аднэй практыкі

Зямельны прастор калгасу **«КАМУНАР» (Дзяржынскі раён)** займае по адзін кілёмэтр. Тлустая суглінкавая глеба тоўстым пластом пакрыла 1.344 га. У нізінах, пічаціністым стогэктарным прасьціралам, красуецца сенажаць. 112 гэктараў: выган, лес, няўдобіцы.

Усе ўжытковасьці абнімаюцца лічбай у **1.626 га.**

На гэтым абшары арганізавалася 5 вучасткаў калгасу. Кожны з гэтых астраўкоў абымаецца морам зямлі. Зямля ўраджайная, багата плоціць за ласку да яе.

«Камунар» багацейшы ў раёне калгас. Ён мае: МТКФ, абагуленае стада сьвіней, авец, 118 коняй, вялікі сад. Усе ўмовы для прыкладнай работы калгасу ёсьць.

Дык у чым-жа справа? Чаму калгас «Камунар» далёк ад прыкладнасьці? Чаму калгасьнікі вельмі часта выказваюць сваё незадаваленьне?

Ураджайнасьць на добрай зямлі нізкая. **Калгас сёлета зьняў з аднаго га: жыта—6 цэнтн., аўса—3 цэнтн., бульбы — 100 цэнтн.** Вышыня ўраджайнасьці — асноўны паказальнік якасьці работы калгасу.

Зірнем на становішча палявой гаспадаркі. **Задзеравянелыя ад пустазельля палеткі, забытыя кавалкі зямлі, незабаранаваныя груды ворыва, ручны, насьпех зробленыя пасеў, агрэхі, недасевы, перасевы — жывыя сьведкі зьдзекаў над зямлёй.** Аграмінімум, як шлях да ўздыму ўраджайнасьці ў калгасе ня існуе. Калі да гэтага дадаць, што ніякага севазвароту няма — малюнак бяссыстэмнага вядзеньня палявой гаспадаркі будзе поўным.

За такую «пашану» зямля плоціць няўдзячнасьцю і будзе гэта рабіць у поўнай адпаведнасьці з увагай да яе.

Аб тым, што поле ігнаруецца наглядна паказвае разьмеркаваньне рабочай сілы.

Рабочую сілу калгасу, па думцы праўленьня, складаюць толькі мужчыны. Выходзячы з гэтай «устаноўкі», бачым, што на палявой гаспадарцы занята роўным лікам 38 чал. У калгасе-ж усіх мужчын 98. Гэта значыць — **на полі занята толькі 30 проц. рабочай сілы.**

Палявая гаспадарка — аснова ўсёй калгаснай вытворчасьці. Паўстае пытаньне, ці можа 30 проц. рабочай сілы добраякасна весьці гэту гаспадарку, своечасова і добра апрацаваць, засеяць 1.344 га пахаці? На гэта адказвае вышыня ўраджайнасьці.

Як-жа скарыстоўваецца ўся іншая рабочая сіла, гэтыя самыя 70 проц.?

12 чалавек — адміністрацыйна-кіруючы пэрсанал (загадчыкі, кладаўшчыкі і г. д., 9 вартаўнікоў, 12 конюхаў, 12 скотнікаў, 20 чалавек занята на нейкіх няпэўных работах. Што яны робяць — ня можа сказаць і сам старшыня калгасу. Давайце-ж паглядзім, што робяць «пэўныя» работнікі. Першыя 12 чалавек заняты кіраўніцтвам. Тут многа ня скажаш. Іх функцыя — кіраваць тымі 30 проц. рабочай сілы, распараджацца багацьцем, якое яны вытвараюць. 12 конюхаў даглядае 118 коняй (9 коняй на аднаго работніка). 12 скотнікаў даглядаюць 100 штук кароў (8 штук на аднаго скотніка).

Улетку, калі коні ў большасьці знаходзяцца на рабоце, каровы на пашы, адзін чалавек даглядае 9 коняй, альбо 8 кароў. Гэта значыць, у адносінах да нормы выпрацовак людзі недагружаны мінімум на 50 проц.

Разбухшы кіруючы апарат, лішнія вартаўнікі, недагрузка работнікаў жывёлагадоўлі — вось як разбазарваецца рабочая сіла. Тут мы бачым беспадстаўнасьць заяў аб недахваце рабочай сілы. Сілы хапае, але яна скарыстоўваецца не па прызначэньні.

Насьля гэтага зразумела, чаму на адзін працадзень прыпадае мізэрная колькасьць с.-г. прадукцыі. Кожны з кіраўнікоў, напалову нагружаных конюхаў, скотнікаў атрымліваюць за сваю «работу», як за кваліфікаваную і цяжкую — 1,25—1,5 працадня. Дзесяткі, сотні працадзён разбазараны ў калгасе «Камунар». У выніку — працадзён многа, а прадукцыі мала, карацей кажучы, на адзін працадзень прыходзіць зусім нязначная колькасьць прадукцыі.

Колькі-ж можа зарабіць асноўны вытворца — палявы рабочы? У сярэднім адзін, максымум 1,25 працадня.

Да гэтага трэба дадаць наступнае. Ня гледзячы на мноства непатрэбных адміністратараў, (мабыць, наадварот, іменна ад гэтага) улік працадзён вядзецца вельмі дрэнна. За цэлы месяц ня ўлічваецца работа, а значыць і не налічаны працадні. І тут церпіць лепшы работнік. Напрыклад, група аратых з 5 чал. узарала 5 га. За гэта ім належыць 12,5 працадзён. І вось праз месяц улічваецца работа, налічваюцца працадні.

Як тут быць, калі ніхто ня ведае, хто з аратых колькі заараў, якую даў якасьць работы?

З гэтага затрудненьня камунараўскія адміністратары выходзяць зусім проста. Ня трэба быць вялікім вучоным для таго, каб падзяліць 12,5 на 5. І вось кожны ці ўдарнік, ці гультай усё-роўна атрымліваюць 12:5=2,5 працадня.

Іншае з непалявымі работнікамі. Возьмем брыгадзіра, скотніка. Рабіў ён ці не рабіў — з-дня ў дзень яму запісваецца стандарт — 1,25—1,5 працадня.

Прычыны нізкай ураджайнасьці ў поўным ігнараваньні дырэктыў партыі аб арганізацыі вытворчых брыгад. Вытворчых брыгад у калгасе няма. Замест іх па традыцыі існуе вучастак, які зьяўляецца нічым іншым, як брыгадай-дворкай.

Вось прыклад. Вучастак **Рубілкі** мае 160 га пахаці. Аднак, рабочай сілы тут на 25 проц. менш, чым у **Жаках**, дзе пахаці толькі 90 га. У Рубілках, палявыя работы праходзілі з вялікім напружаньнем і вучастак меў страты ўраджаю. У Жаках-жа працавалі з халадком.

У такім становішчы апынуўся калгас толькі таму, што ня было правільнага кіраўніцтва. На працягу году па некалькі разоў зьмяняецца старшыня калгасу. Правільны ўлік, дыфэрэнцыяваная ацэнка працадня, эфэктыўнае скарыстаньне зямлі, інвэнтару, цягавай сілы — гэтыя пытаньні ні разу не турбавалі ўвагі камунараўскіх гаспадарнікаў. Дзейнасьць кіраўніцтва з боку райкалгассаюзу, сельсавету, партячэйкі, зводзіцца да нуля.

Калгас прадастаўлен сам сабе, а гэта стварае глебу для розных злачынстваў. Іменна ў выніку калгаснай аўтаноміі даў волю сваім «здольнасьцям» старшыня калгасу **Шакура.**

Шакура — член КП(б)Б. Яго ўчынкі несумяшчальны з гэтай годнасьцю. Заціск самакрытыкі, пагрозы, дыктатарства, безапэляцыйнасьць — вось самыя істотныя рысы гэтага старшыні. Ініцыятыва калгасьнікаў загнана ў падпольле. Карыстаючыся апекай райкалгассаюзу, Шакура нікога не баіцца і кіруе калгасам, як заправскі эканом.

Дзяржынскі райкалгассаюз павінен безадкладна аздаравіць калгас «Камунар».

П. ЧЫКУН.

Даўжанскі сельсавет рэалізаваў пазыку сярод аднаасобнікаў на 148 проц.

У 2-х калгасах 57 выйгрышаў

ВІЦЕБСК. (Наш кар.). **Даўжанскі сельскі** савет сыстэматычна, з кварталу ў квартал, займае перадавое месца ў раёне па выкананьні фінансавага пляну.

У той час, калі Віцебскім раёнам далёка ня выканан плян рэалізацыі пазыкі 4-га завяршальнага, асабліва па аднаасобным сэктары, дзе плян выканая толькі на 26,3 проц., **Даўжанскі сельскі савет** дасягнуў буйнейшых посьпехаў. **Ён плян рэалізацыі пазыкі па аднаасобным сэктары выканаў на 148,5 проц.**

Сельская камісія садзейнасьці стала сапраўдны баявым апэрацыйным штабам грамадзкасьці па рэалізацыі пазыкі. У гэту работу ёю ўцягнут увесь актыў сельскага савету і грамадзкія арганізацыі. На ўсіх пасельніцкіх пунктах сельсавету быў праведзен падворны абход, а таксама была праведзена агульна-сельсавецкая канфэрэнцыя аднаасобнікаў, беднякоў і серадцякоў.

Надзвычай вялікую ролю ў папулярызацыі пазыкі адыграла масавая праверка выйгрышаў па абліґацыях ранейшых пазык.

Толькі **па 2-х калгасах** пры праверцы **выяўлена 57 неаплочаных выйгрышаў.** Гэтыя выйгрышы праз ашчадную касу былі зараз-жа аплочаны.

Вялікую ініцыятыву і арганізатарскую здольнасьць у рэалізацыі пазыкі паказаў старшыня сельскай камісіі садзейнасьці тав. Гудаў, які пастановай цэнтральнай камісіі пры прэзыдыуме ЦВК БССР прэміяваны граматай і грашыма ў суме 150 руб.

Вопыт даўжанцаў, і асабліва па арганізацыі масавай праверкі выйгрышаў па ўсіх пазыках павінен быць падхоплен усімі іншымі камісіямі садзейнасьці. Гэта асабліва патрэбна зрабіць зараз у часе праводзеньня конкурсу агляду работы камісій садзейнасьці.

В. Фесько.

Аршаншчына здае тэмпы

Адранапартаваўшы аб выкананьні пляну мабілізацыі сродкаў чацьвертага кварталу да дня 15-й гадавіны Кастрычніка на 53,7 проц., раённыя арганізацыі на гэтым супакоіліся. У выніку — другая дэкада лістапада ў выкананьні фінпляну не дала амаль ніякага зруху. Нават перадавыя сельсаветы, як Пішчалаўскі, Панізоўскі і інш., не павялічылі выкананьня сваіх заданьняў. На 21 лістапада фінплян чацьвертага кварталу выканан па раёне толькі на 60,5 проц.

На працягу ўсяго кварталу РВК не заслухоўваў дакладу райфа аб рабоце па фінпляну. Райштаб таксама аслабіў сваю работу і да 22 лістапада ня склікаў пасяджэньня і не заслухаў адстаючых сельсаветаў. Вось чаму другая дэкада лістапада дала прырост толькі на 8,2 проц.

У абвешчаны ўсесаюзны конкурс друку на лепшае выкананьне фінпляну, райгазэта «Ленінскі прызыў» хаця і ўключылася але ніякай арганізацыйна-масавай работы ў гэтым напрамку не праводзіць.

П.

Працаваць так нельга

Рэмязоўскі сельсавет, Ельскага раёну, у справе мабілізацыі сродкаў зьяўляецца самым адсталым. Апрача зусім незадавальняючага выкананьня асобных плацяжоў, як па зыка, уклады ў ашчадныя касы, сельгаспадатак, страхоўка і інш., улік паступленьня грошай у гэтым сельсавеце пастаўлен зусім дрэнна.

Для таго, каб здаць грошы на тым ці іншым плацяжы, сяляне па некалькі разоў прыходзяць у сельсавет, бо вельмі рэдка можна застаць на месцы сакратара ці рахункавода, якія прымаюць грошы.

З атрыманых для рэалізацыі за наяўны разьлік сярод сялян 7.600 руб. пазыкі чацьвертага завяршальнага — ні аднэй абліґацыі не рэалізавана. Камісія садзейнасьці пры сельсавеце на працягу апошніх 4-5 месяцаў ні разу ня зьбіралася.

Пытаньне мабілізацыі сродкаў ні разу не разглядалася ні на пасяджэньні сельсавету, ні на партыйным сходзе ячэйкі. Фінансавы актыў адсутнічае і ніхто яго выяўленьнем не займаецца.

С.

Пятро Глебка

ПЯТАЯ ЎСЕБЕЛАРУСКАЯ

Ня так даўно ў галоўным корпусе Унівэрсытэцкага гарадка адкрылася 5-я ўсебеларуская выстаўка выяўленчага мастацтва, прысьвечаная 15-й гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі. Ужо сам той факт, што за такі параўнальна кароткі час свайго існаваньня Савецкая Беларусь, якая раней амаль зусім ня мела мастакоў, здолела наладзіць 5 мастацкіх выставак, ужо сам гэты факт як найлепш сьцьвярджае, што эпоха сацыялізму зьяўляецца эпохай найбольшага росквіту нацыянальных культур — сацыялістычных зьместам і нацыянальных формай. Пры тым, гэты росквіт сацыялістычнай культуры з году ў год набывае ўсё большыя і большыя тэмпы. У галіне выяўленчага мастацтва пра гэта добра гаворыць 5-я выстаўка.

Загадзя прызнаюся, што я не спэцыяліст у галіне выяўленчага мастацтва, і таму мае выказваньні будуць насіць ня столькі характар крытычнага суджэньня, колькі характар звычайнага, непасрэднага ўражаньня.

Пры першым поглядзе на мастацкую прадукцыю, прадстаўленую на 5 выстаўцы, адразу-ж заўважаецца вялікі крок наперад у параўнаньні з папярэднімі выстаўкамі. Я сказаў-бы, што гэты крок характарызуецца ня столькі колькасным ростам мастацкіх сіл і прадукцыі, колькі іх якасным ростам, зафармленьнем пэўных мастакоў у арыгінальныя, досыць прыкметныя творчыя адзінкі. У гэтых дачыненьнях асабліва вылучаюцца тры постаці: **Ахрэмчык, Пашкевіч і Семашкевіч.**

Тав. **Ахрэмчык** прадставіў на выстаўку тры рэчы: эскіз да карціны на гістарычную тэму пра 2-гі зьезд РСДРП і два партрэты (Даркевіча і піяніста Шэйна).

Найбольшую ўвагу прыцягвае да сябе эскіз «2-гі зьезд РСДРП». Мастак разгортвае перад намі надзвычай глыбокі гістарычны сюжэт, поўны вялікага напружаньня і багаты сацыяльнымі вобразамі. Складаны і цікавы паводле свайго замыслу і выкананьня эскіз паказвае нам тав. Ахрэмчыка, як здольнага мастака і спрактыкаванага майстра. Удала падан цэлы рад фігур, асабліва фігура Троцкага, які стаіць у нерашучасьці, гатовы пераісьці на бок меншавікоў.

Аднак, верная ў прынцыпе, але мэханічна вырашаная кантрасная кампазыцыя, адсутнасьць індывідуальнай тыпізацыі зьніжаюць глыбокую ідэю гэтай работы. Тав. Ахрэмчык найшоў па лініі найменшага супраціўленьня, выразіўшы ідэю разрыву паміж бальшавікамі і меншавікамі, галоўным чынам толькі тым, што адных паставіў па левы бок, а другіх — на правы.

Хоць гэта толькі эскіз, але-ж хацелася-б бачыць большую індывідуальную тыпізацыю людзей. Энгельс, напрыклад, пісаў калісьці Ласалю наконт ягонай драмы, «што кожная асоба характарызуецца ня толькі тым, што яна робіць, але і тым, як яна гэта робіць; і з гэтага пункту гледжаньня, я думаю, што ідэйны зьмест драмы не пацярпеў-бы, калі-б паасобныя характары больш рэзка адрозьніваліся кантрасным чынам адзін ад другога». На гэта, чамусьці, нашы мастакі (ня толькі выяўленчага, але і іншых галін мастацтва) мала звяртаюць увагі.

Маркс яшчэ больш выразна завастраў увагу на гэтым. У лісьце да таго-ж Ласаля, наконт тае-ж драмы «Франц фон-Зікінгэн» ён пісаў: «Я заўважаю затым яшчэ адсутнасьць характэрнага ў тылах... А хіба існавала эпоха больш яркіх характараў, як 16 век? Гутэн, па-мойму, залішне паказан толькі прадстаўніком «энтузіязму». Гэта нудна. Ці ня вызначаўся ён таксама дасьціпнасьцю, ці ня быў ён дэманам дасьціпнасьці і ці ня зроблена, у такім разе, у дачыненьні да яго найвялікшая несправядлівасьць?».

Гэтыя заўвагі цалкам ільга прыстасаваць да эскізу тав. Ахрэмчыка. Сапраўды, ці не занадта бледна паданы меншавікі, ці нельга было-б (асабліва бяручы на ўвагу іхнюю практыку апошніх год) раскрыць у гэтых вобразах усю іхнюю хлусьню і прадажніцтва як палітыкаў?

Таксама і другі лягер — лягер бальшавікоў у сэнсе тыпізацыі вышаў у тав. Ахрэмчыка крыху аднастайны. А ці нельга было-б ізноў-такі, надаць людзям больш унутранога агню, энэргіі, больш дасьціпнасьці, сарказму? Ленін-жа — возьмеце яго любы твор — валодаў надзвычайным талентам сатыры.

Вось гэтыя два асноўныя недахопы (прасталінейнасьць кампазыцыі і адсутнасьць тыпізацыі), мне здаецца, тав. Ахрэмчык і павінен мець на ўвазе, калі ён думае намаляваць паводле эскізу карціну. А зрабіць гэта варта, бо сюжэт надзвычайна багаты і гістарычным зьместам і калёрыстасьцю.

Партрэты работы тав. Ахрэмчыка, апрача досыць дакладнага рысунку, вызначаюцца яшчэ сваёю прастатою і глыбокім унутраным зьместам. Гэта — не фатаграфіі, а сапраўдныя мастацкія творы. У фарбах няма нічога крыклівага, манэрнага, а густыя тоны фону і простыя спакойныя выразы твараў выклікаюць настрой бадзёрай чалавечай задумы.

Другою значнаю, і можа яшчэ больш арыгінальнаю фігураю зьяўляецца мастак Пашкевіч. На выстаўцы яго чатыры карціны і рад партрэтных рысункаў. Па тэматыцы работы тав. Пашкевіча досыць аднастайныя. Тры карціны намаляваны на адну і тую-ж тэму — партызаны. Аднак сюжэтная распрацоўка адрозьнівае кожную карціну ад другой: на першай, на фоне зялёнай лістоты мы бачым у засадзе двух узброеных партызан; на другой — стары партызан «на варце». Найбольш цікаваю зьяўляецца, безумоўна, трэцяя карціна «Партызаны». Кампазыцыйна гэтая карціна пабудована ня зусім удала: зялёны густы фон лістоты на пярэднім пляне адцягвае ўвагу ад асноўнага, ад групы партызан, якую з першага разу досыць цяжка і ўбачыць. Толькі прыгледзеўшыся больш уважліва, карціна захапляе вас поўным драматызму момантам і яркімі характарамі. Відаць, атрад партызан апынуўся ў безвыхадным становішчы. І вось група кіраўнікоў вырашае надзвычай вострае пытаньне: як быць? дзе шукаць выйсьця?

На пярэднім пляне справа чалавек са спакойным, бесклапотным, крыху дзівачным выразам твару, заняты дробнаю сваёю справаю. Яго нішто ня турбуе, ён да канца захоплены сваёю работай. Тым часам у цэнтры група партызан думае над вырашэньнем важнага пытаньня. Твары ва ўсіх напружаныя, але кожны гэтае напружаньне выражае па-свойму. Малады партызан зьлева курыць люльку, у яго задума — глыбока дзелавая. Справа, падпёршы рукою бараду стаіць рабочы, у яго на твары выражэньне нейкай пужлівай задумы, ён хістаецца: згаджацца з прапановаю, ці не? Трэці партызан — на выгляд вайсковы — глядзіць на нейкі плян разважліва-халодна. З-за гэтых людзей відаць галава чалавека цалкам захопленага прапановаю: у яго на твары і запікаўленасьць і радасьць. На заднім пляне выступае селянін з завязаным вокам: глядзіць ён ня ў плян, а кудысьці ў далячынь, ён прыгадвае поўна нейкае адарэньне і ў мінулай сваёй практыцы шукае выйсьця. У шлёме стаіць правадыр атраду, ён рукою паказвае на плян, але вочы глядзяць кудысьці паверх людзкіх галоў, і ў гэтых вачох няма цьвёрдага загаду, а сьвеціцца нейкая задзёрыстасьць. Фігура выклікае зьдзіўленьне. Мне здаецца, мастак не прадумаў крыху гэтага вобразу і выразіў ідэю ролі правадыра няправільна.

Ня зусім удаўся і партызан «на варце». Пры ўсёй сымпатыі, якую выклікае гэта фігура, яна не дае гледачу настрою насьцярожанасьці. Пра гэта гавораць хіба толькі палахлівы апушчаныя вочы, тым часам як уся абстаноўка, пастава чалавека (асабліва апушчаныя ў бязвольлі на калені рукі) — усё гэта, кажу ізноў, не выклікае настрою насьцярожанасьці.

Аднак, пры ўсіх гэтых недахопах, трэба ўсё-ж сказаць, што мастак умее досыць тонка ахарактарызаваць чалавека. Закругленасьць ліній рысунку, уласьцівая наогул для пашкевічавага стылю, асабліва ярка выступае ў рысунках твараў, і гэта, пры досыць удалай кампаноўцы сьвятла і цені, надае надзвычайна выпуклую, рэльефную выразнасьць людзкім абліччам.

Работы Пашкевіча — яркія, але ня ў сэнсе крыклівасьці фарбы, а ў сэнсе, калі можна так сказаць, іх густаты. Мастак накладвае фарбы мазаікаю. У гэтым дачыненьні ён ідзе ад Врубэля. Больш таго, мне здаецца, уплыў Врубэля адчуваецца і ў самім спосабе падачы чалавека, дзе фігуры амаль зьліваюцца з агульным фонам, з пэйзажам, выступаюць ледзь прыкметна, няўлоўна. Гэта — загана, бо калі для Врубэля дзены спосаб даваў найлепшую форму выражэньня казачных сюжэтаў, дык для выражэньня глыбока рэалістычных тэм ён ня зусім падыходзіць. Трэба мець таксама на ўвазе, што Врубэль умеў даць надзвычайна багаты агульны шых і раскошу тонаў, багатую інкрустацыю фарбаў, тым часам як бяз гэтага пры ягоным спосабе маляваньня карціна заўсёды будзе аднастайная і бледная. Праўда, можа там, дзе трэба стварыць ілюзію багатай аднастайнасьці, згрупаванасьці, там можа гэта і ня дрэнна. Скажам, у карціне «Юбілей Андрэя Александровіча» тав. Пашкевіч досыць удала перадаў аднастайнасьць хвалявістасьці, калі можна так сказаць, мораку і згрупаванай масы людзей (хоць цалкам карціна — адна з горшых работ Пашкевіча).

Ня спыняючыся больш падрабязна на работах тав. Пашкевіча, хочацца выказаць пажаданьне, каб у далейшым мастак перамог у сваёй творчасьці гэтыя налёты ўмоўнага (врубэлеўшчыны) і знайшоў больш рэалістычную форму выражэньня глыбокіх сацыяльных праблем, якія ён ставіць і ня дрэнна вырашае ў сваіх работах.

Мастак **Семашкевіч** — безумоўна, і таленавіты і плядавіты. Ня так даўно ён ладзіў у Доме калгасьніка сваю ўласную выстаўку, а на гэтай—таксама паказаў цэлы рад новых карцін. Трэба сказаць, што пры ўсіх уплывах тав. Семашкевіч мае ўсё-ж такі сваю арыгінальную палітру, але ў яго зусім адсутнічае строгі рысунак. І гэта — не манэрнасьць, а, я сказаў-бы, недапрацаванасьць, бо нельга сказаць, каб тав. Семашкевіч не валодаў рысункам: рад работ («Быкі», некаторыя пэйзажы—на выстаўцы ў Доме калгасьніка, галава хлопчыка — на гэтай выстаўцы) гавораць адваротнае.

З прадстаўленых на выстаўку семашкевічавых работ вылучаецца галава жанчыны, галава хлопчыка і, асабліва, «Электраправодка». У гэтай карціне мастак здолеў даць дынаміку працы, шмат цеплыні і сьвятла. Яна выклікае бадзёра-ўдумлівы, радасны настрой. Наогул, карціны тав. Семашкевіча, апрача арыгінальных і яркіх фарб, уражваюць яшчэ сваёю пачуцьцёвасьцю, шчырасьцю, асабліва карціны пра Заходнюю Беларусь. Мастак майстэрскі ўмее даць глыбіню пэрспэктывы, стварыць настрой, але гэты настрой разьбівае часта залішняя яркасьць фарб, што пераходзяць часамі ў крыклівасьць, у лубачнасьць (сінія людзі, напрыклад) і асабліва шкодзіць карыкатурнасьць форм (ломаныя фігуры, падзічаючы прымітыўны рысунак і г. д.).

Гэтая карыкатурнасьць форм уласьціва таксама яшчэ і мастаку Аксельроду, але ў яго яна — ня «дзіцячы прымітывізм», а знарочысты прыём. Мастак падае людзей зьнешне нейкімі злавароднымі, скрыўленымі, ад гэтага і ўнутрана яны выходзяць паралізаванымі, скалечанымі (партрэт жанчыны, хлопец на лаўцы і інш.). Зразумела, што такі падыход да чалавека — нездаровы. Асабліва ярка выступае ягоная хвараватасьць тады, калі мастак бярэцца даць новых людзей — чырвонаармейцаў, а ў выніку ў яго атрымліваюцца нейкія скалечаныя «швэйкі».

Я ня маю магчымасьці спыніцца падрабязна на ўсіх больш-менш таленавітых работах, прадстаўленых на выстаўцы. Зазначу на цікавую карціну Віера «Суботнік», празрыстую, поўную сонца і жыцьця, на яго-ж «Партрэт Ганчарэнкі»; на цікавы натурморт Дучыца, на яго-ж пэйзаж гарадзкой вуліцы, сонечны, прасторны, глыбокі; на эцюд «Стары Менск» Касталянскага (хоць іншыя ягоныя работы надзвычай бледныя, сухотныя, асабліва «Завод Варашылава»); на дасканала і тонка зробленыя рысункі Кругера; на малюнак Даркевіча «Паравоз» і інш. яго работы.

Хочацца спыніцца яшчэ на работах мастака Заборава, асабліва на ягонай карціне «Новыя людзі — новы горад». Надзвычайна складаная і цікавая тэма. Але мастак падышоў да яе распрацоўкі вельмі-ж упрашчэнскі. У выніку атрымалася карціна, глыбока няправільная па ідэі і далёкая ад мастацтва. Тав. Заборав даў на пярэднім пляне гульню дзяцей, а на заднім «новы горад», поўны садоў і паркаў. Але як мала ва ўсім гэтым сапраўднага жыцьця і як шмат прылізанасьці, салодкавасьці, нуды: выхавальніцы падобны на боскіх матак, а дзеці на іх сьвятых сыноў. Цалкам карціна нагадвае — і па кампазыцыі і па выкананьні — работы калішніх багамазаў на тэму «благаслаўленьне дзяцей».

Такая-ж нудная бескалярровасьць, адсутнасьць сьвятловых эфэктаў, здаровай фантазіі характэрна і для іншых работ мастака Заборава, а ў поўнай ступені — і для работ мастака Даўгялы. Абодвым гэтым таварышам трэба больш унікнуць у жыцьцё, увабраць у сябе ўсе яго разнастайныя, багатыя і дзіўныя фарбы, трэба шмат папрацаваць над авалоданьнем тэхнікай малярства.

Значна бракуе гэтай тэхнікі і мастаку Гаўрыленку. Ягоныя карціны, вельмі актуальныя па тэматыцы (дэманстрацыя, будаўніцтва), носяць на сабе пячатку пясьмеласьці, няўпэўненасьці, а то часамі і плякатнасьці.

Няма творчага размаху, няма шырыні і глыбіні, няма барвовасьці.

Цікавая работа Красоўскага «Трамвай у рабочыя кварталы» таксама магла-б быць сапраўды мастацкай, калі-б мастак больш глыбока ўнік у жыцьцё, калі-б мастак здолеў больш выразна скампанаваць фігуры, даць кожнай сваё выражэньне, асьвятліць усё ясным, цёплым, радасным сьвятлом.

Ёсьць на выстаўцы надзвычайна каштоўныя работы мастакоў-самавучак. Асабліва вылучаецца «Партрэт вучня-ўдарніка», напісаны рабочым Дамінскім; прыцягваюць увагу партрэты самавучкі Воранава, адчуваецца здольнасьць у работах Жаковіча.

Не пазбаўлен таленавітасьці і цэлы рад работ, прадстаўленых на выстаўку рабочай моладзьдзю з гурткоў выяўленчага мастацтва (Ізорам). Цікавы малюнак Лашкоўскага «Вязень». На малюнку падаецца, як перад поглядам вязьня, поўным вялікай прагі да волі расступаюцца, зьнікаюць краты. На маю думку, тут вельмі ўдала кампазыцыйна выражана тое бязупыннае імкненьне да волі, да змаганьня, якое носяць у сабе вязьні капіталізму. Запамінаецца таксама галава ўдарніка, высечаная з каменю, Зальцмана; адчуваецца сьмеласьць рукі ў малюнку алоўкам Янкоўскага «Дзіцячая галоўка ў сьне». Трэба сказаць толькі, што ва ўсіх гэтых работах не хапае тэхнікі, людзі ня ўмеюць яшчэ валодаць, як мае быць, пэндзлем, і на гэта трэба мастацкім арганізацыям зьвярнуць увагу, дапамагчы моладзі авалодаць тэхнікаю.

Бедна на выстаўцы прадстаўлена скульптура: усяго на ўсяго 5 гіпсавых бюстаў. Тонка і мастацкі зроблен скульптарам Азгурам бюст пісьменьніка Кузьмы Чорнага, майстэрскі вылеплен бюст тав. Кнорына, глыбокі ўнутраным зьместам бюст Цішкі Гартнага, хоць партрэтнасьць, праўда, у гэтай рабоце тав. Азгуру ня зусім удалася. Усё-ж такі відаць, што скульптар мае глыбокае адчуваньне характва ліній, добра валодае майстэрствам лепкі.

Грубейшая крыху работа скульптара Бразэра. Калі бюст пісьменьніка Бэргельсона ўсё-ж такі яшчэ мастацкі і глыбокі, дык нельга гэтага сказаць пра другую работу т. Бразэра — бюст камкора Цёмашэнкі. Я, на жаль, не магу судзіць аб партрэтнасьці, але ідэя валявога камандзіра выражана тут няправільна — у выглядзе задзёрыстага, з паднятаю галавою, сухога, я сказаў бы, драўлянага чалавека. Гэтае ўражаньне драўлянасьці павялічвае вопратка, абрысаваная грубымі простымі лініямі.

Падагульняючы свае выказваньні, я хачу падкрэсьліць, як надзвычайна дадатную зьяву —рашучы паварот работнікаў выяўленчага мастацтва да тэматыкі нашай сучаснасьці, хачу падкрэсьліць досыць вялікі ідэйны і творчы рост цэлага раду мастакоў. Пастанова ЦК партыі пра арганізацыю літаратурных і мастацкіх згуртаваньняў дае яшчэ большыя магчымасьці для гэтага росту ўсёй масе савецкіх мастакоў. Астатняе залежыць ад самых: трэба больш унікнуць у жыцьцё, авалодаць тэхнікай малярства, каб даць сапраўды карціны вялікай прастаты і праўдзівасьці, напісаныя ў стылі сацыялістычнага рэалізму, глыбока-ідэйныя і высока-мастацкія, поўныя паветра, сонца, сьвятла, прастору і жыцьця.

У заключэньне трэба папікадаваць, што выстаўка наладжана ў непрыстасаваным для гэтага памяшканьні як у сэнсе разьмяшчэньня карцін, так і ў сэнсе асьвятленьня. Савецкае мастацтва БССР, пры ўсіх яго недахопах, вырасла ўсё-ж настолькі, што яно варта ўвагі самых шырокіх працоўных мас, а значыць, трэба знайсьці і адпаведнае памяшканьне, каб гэтае мастацтва маглі бачыць і судзіць пра яго самыя шырокія колы працоўных.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

Правакацыйная сьвістапляска вакол працэсу т. Тарашкевіча

ВІЛЬНЯ, 28. Ва ўчарайшым нумары «Зьвязды» зазначалася, што абвінавачаньне, сфабрыкаванае дэфэнзываЙ пры дапамозе яе агентаў — беларускіх нацыянал-фашыстаў, сьведчыць аб поўным правале фашызму, сьведчыць аб ратаваньні ім сваёй рэпутацыі, аб замазваньні перад шырокімі працоўнымі масамі Польшчы і ўсяго сьвету сутнасьці самой справы.

Сёньняшняя польская прэса на ўсе 100 проц. пацьвярджае гэта. Вакол працэсу Тарашкевіча па загаду зьверху закружыліся чорныя сілы. Пачалася агідная правакацыйная сьвістапляска прадажнай фашысцкай прэсы. Вось, напрыклад, бульварная **варшаўская прэса** падае, разьлічанае на сэнсацыю паведамленьне аб тым, што Тарашкевіч нібы быў агентам 2-га аддзелу генэрала Шэптыцкага ў 1920 годзе. Гэта бульварная газэта, бачыце, ўсё прывыкла мерыць на свой аршын, або на аршын тых паноў, якім яна служыць.

Віленскае манархічнае **«Слова»** — орган пана Мацкевіча - Цата, пяўца шыбеніц і ката, піша, што «Тарашкевіч за камуністычную работу ў Грамадзе быў засуджан на 12 год катаргі, што потым ён быў памілаван прэзыдэнтам і датэрмінова вызвален з турмы» і інш. бязглуздзіцу.

У правакацыі і паліваньні Тарашкевіча памыямі ня ўступае варшаўскай бульварнай прэсе чорнасоценны эндэцкі **«Дзеньнік Віленскі»**. Гэта пагромная газэта ў правакацыі пайшла яшчэ далей. Чорнасоценныя грамілы не абвінавачваюць Тарашкевіча нават у тым, у чым абвінавачвае **«Кур'ер Віленскі»** або варшаўская бульварная прэса. Усю віну Тарашкевіча яны бачаць у тым, што ў яго абарону выступілі ня толькі савецкая беларуская прэса, але і КПЗБ, што **пратэст ЦК КПЗБ нібы зьмешчан у № 254 менскай «Зьвязды» ад 14 лістапада г. г.**

Лічым зусім непатрэбным абвяргаць правакацыі польскай чорнай сотні аб тым, што «Зьвязда» зьмяшчала пратэст ЦК КПЗБ **адносна суда над т. Тарашкевічам.**

Як бачым, ужо за некалькі дзён да працэсу над тав. Тарашкевічам пачынаецца правакацыйная сьвістапляска вакол працэсу. Цэбры бруду выліваюцца як на самога Тарашкевіча, так і на беларускі нацыянальна-вызваленчы рух. У гэтым выступленьні фашысцкай прэсы мы бачым **даскана́лы падзел працы паміж бандытамі пяра** — прадажнымі фашысцкімі пісакамі. У той час, калі «Кур'ер Віленскі» выступае з абвінавачаньнем Тарашкевіча ў кіраўніцтве выбарчай кампаніяй у сойм у 1930 годзе і ў яго выступленьнях супроць беларускіх нацыянал-фашыстаў, орган крэсавых зуброў-памешчыкаў «Слова» ўжо выступае з абвінавачаньнем Тарашкевіча ў камуністычнай дзейнасьці ў радох Грамады. Чорнасоценны-ж «Дзеньнік Віленскі»—у тым, што «Зьвязда» зьмясьціла адозву — пратэст ЦК КПЗБ. Потым гэта-ж газэта напамінае дэфэнзыве даць адказ на чуткі, якія пашыраліся ў часе арышту Тарашкевіча, аб тым, што нібы Тарашкевіч дагаварваўся з немцамі аб арганізацыі партызаншчыны ў Зах. Беларусі.

Варшаўская-ж прэса абвінавачвае Тарашкевіча нават у тым, што ён быў нібы агентам іх 2-га аддзелу генштабу ў арміі Шэптыцкага.

Наколькі яўнай зьяўляецца правакацыя фашысцкай прэсы супроць Тарашкевіча сьведчыць **той факт**, што нават орган ППС **«Роботнік»**, з радоў якой выйшлі сьвяцілы польскай дэфэнзывы, члены якой і зараз зьяўляюцца агентамі дэфэнзывы, ППС, аб якой нельга сказаць, **дзе канчаецца гэта партыя і пачынаецца дэфэнзыва і наадварот,** — нават орган гэтых польскіх сацыял-прахвостаў прымушан выступіць з абвяржэньнем таго, што піша пра Тарашкевіча варшаўская бульварная прэса.

Гэта правакацыйная кампанія, узьнятая фашысцкай прэсай супроць Тарашкевіча і беларускага нацыянальна-вызваленчага руху, лішні раз пацьвярджае правал фашысцкага правасудзьдзя. Яна сьведчыць аб імкненьні дэфэнзывы ўнесьці дэзарыентацыю ў справу Тарашкевіча, каб тым самым утаіць ад працоўных мас сутнасьць гэтага працэсу і **нацкаваць шавіністычныя польскія элемэнты супроць нацыянальна-вызваленчага руху ў Зах. Беларусі і, тым самым дэзарганізаваць яго.** Фашысцкай зграі патрэбна ўсякая правакацыя, бо яна баіцца гневу шырокіх працоўных мас у гэтай сваёй чарговай расправе над нацыянальна-вызваленчым рухам ЗБ.

Вось у чым сэнс усёй гэтай правакацыйнай сьвістаплясکі, якая ўзьнялася вакол працэсу Тарашкевіча.

Трэба адзначыць яшчэ адну рэч, якая сёньня ўсплыла на старонках фашысцкай прэсы, — **гэта поўнае супрацоўніцтва паміж нямецкай і польскай ахранкамі ў барацьбе супроць рэвалюцыйнага руху.** Манархічнае віленскае «Слова» пацьвярджае, што **«як толькі Тарашкевіч сеў у нямецкі вагон транзітнага цягніку, дык Скальскаму ўжо ўсё гэта было вядома».**

Якія-б правакацыйныя паклёпы ня выдумлялі прадажныя фашысцкія пісакі, якім-бы брудам яны не палівалі як Тарашкевіча, так і нацыянальна-вызваленчы рух на ЗБ, — фашызму ня ўдасца ўтаіць перад шырокімі масамі сутнасьць яго чарговай расправы над Тарашкевічам.

Чарговая расправа над Тарашкевічам

Беларуская сялянска-работніцкая Грамада, як масавая арганізацыя працоўных Заходняе Беларусі, за кароткі час свайго існаваньня шырока ўскалыхнула мора людзкога гневу і нянавісьці да польскага пана-акупанта, да буржуазна-фашысцкага ладу, пратарыла дарогі да найшырэйшых пластоў насельніцтва, ня ўцягнутага да тэй пары ў палітычнае жыцьцё, прывучыла шырокія масы да арганізаванай барацьбы. Грамада ня толькі ўскалыхнула масы, але і пераканала іх, што ў арганізацыі—сіла і падстава перамогі. Адчулі працоўныя масы магутнасьць у сабе, узрасла актыўнасьць, выпраставўся волат і—задрыжэлі падпоры ўлады фашыста-акупанта. Апошні змабілізаваў свой дзяржаўны вайскова-паліцэйскі апарат —і сотні грамадаўцаў на чале з тав. Тарашкевічам і іншымі дэпутатамі Грамады былі кінуты за краты, клясава-буржуазным польскім судом былі засуджаны на доўгія гады катаргі.

Але, ня гледзячы на гэта, барацьба працоўных мас Заходняе Беларусі з акупантам-фашыстам, **якому дапамагалі і дапамагаюць дагэтуль беларускія нацфашысты на чале з Астроўскім, Луцкевічам, Акінчыцам, Ярэмічам, Станкевічам**—ня толькі ня спынілася, а яшчэ больш узмацнілася. На зьмену Грамады прыйшло «Змаганьне». Зноў узмацніўся тэрор, пасыпаліся новыя жорсткія ўдары, крывавыя расправы акупанта над працоўнымі Заходняй Беларусі, суды, катарга.

Аднак, рэвалюцыйная хваля нацыянальна-вызваленчага руху расьце і штораз мацней і больш руйнуюча б'е ў падставы буржуазнай улады фашыста-акупанта. Барацьба прымае больш завяты характар. У нячуваных цяжкіх абставінах прыходзіцца працоўным масам ЗБ змагацца за легальнасьць сваіх масавых арганізацый. Фашызм у апошнія часы павёў узмоцненае наступленьне супроць ТБШ, масавай культурна-асьветнай арганізацыі, якая свайго часу была створана пры актыўным удзеле т. Тарашкевіча.

Аднача́сова са змаганьнем за легальнасьць сваіх масавых арганізацый працоўныя масы ЗБ пераконваюцца, што ва ўмовах азьвярэлай фашысцкай дыктатуры кансалідацыя рэвалюцыйных сіл у краі і барацьба могуць прыняць больш магутныя разьмеры і верней прывядуць да перамогі адзіна толькі на шляху, на які кліча КПЗБ. І чым далей, тым больш масы рашуча становяцца на гэты шлях, лічачы КПЗБ сваім правадыром у рэвалюцыйнай барацьбе з польскай і беларускай буржуазіяй.

Новыя каторгі рэвалюцыйных барацьбітоў становяцца да бою, зацятае штодзеннае змаганьне ідзе па ўсім краі. Палявымі судамі, шыбеніцамі, расстрэламі адказвае на гэта разьюшаны фашызм, ратуючы сябе ад пагібелі. Але рэвалюцыйная хваля ня зьніжаецца. Бурліць людзкое мора, грыміць бура і недалёк час расплаты працы над капіталам, блізіцца гадзіна канчатковай рашучай схваткі.

Адчувае гэта фашызм і ня могучы задушыць росту рэвалюцыйных настрояў, задушыць рэвалюцыйны рух, люта помсьціцца над прадстаўнікамі рэвалюцыйнага і нацыянальна-вызваленчага руху як на «свабодзе», так і за кратамі. Браніслаў Тарашкевіч—адзін з галоўных арганізатараў стотысячнай Беларускай сялянска-работніцкай Грамады, прасядзеў у катарзе амаль чатыры гады і пасьля некалькі месячнага знаходжаньня «на волі» пры дапамозе беларускіх нацыянал-фашыстаў схвачан зноў польскай дэфэнзываЙ і кінут за краты. **Амаль два гады трымаецца тав. Тарашкевіча ў адзіночнай камэры горадзенскай турмы, зьдзекуючыся там над годнасьцю чалавека, пазбаўляючы яго кніг, лістоў, спатканьня са сваякамі і знаёмымі.**

28 лістапада клясава-буржуазны суд мае судзіць яго, гэтага выдатнейшага прадстаўніка беларускага нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі. Фашысцкая Фэміда мае ўчыніць расправу над гэтым папулярнейшым у ЗБ барацьбітом. Няма сумліву ў тым, што ў выніку гэтай новай над т. Тарашкевічам судовай камэдыі—ўжо **пятай па ліку**—фашызм пастараецца надоўга ўпакаваць яго ў каменны мяшок.

Але які-б ня быў прысуд, колькі гадоў ня трымаў-бы фашызм за кратамі т. Тарашкевіча, як і тых 12.000 палітзьняволеных, што пакутуюць зараз у польскіх турмах, гэта не дапаможа яму ўстрымаць рост рэвалюцыйнай барацьбы. Жорсткі эканамічны крызіс, у якім апынулася Польшча, і раскаты грому клясавых баёў па ўсёй краіне—найлепшы довад гэтаму.

Пратэстуючы супроць суда над тав. Тарашкевічам, патрабуючы вызваленьня яго і ўсіх палітзьняволеных, над якімі зьдзекуецца ў турмах польскі фашызм, **я заклікаю пралетарыят і шырокія працоўныя масы БССР і ўсяго СССР узьняць свой магутны голас пратэсту супроць чарговай расправы над тав. Тарашкевічам.**

СЫМОН РАК-МІХАЙЛОЎСКІ.

ДАРОГА МЕНСК—ВОРША СКОНЧАНА

Пастанова Савету Народных Камісараў БССР

Працоўныя Савецкай Беларусі атрымалі яшчэ адну буйную перамогу на фронце сацыялістычнага будаўніцтва.

Пубудавана шасэйная дарога Менск-Ворша на 174 клм., якая мае вялізарнае дзяржаўна-эканамічнае значэньне для БССР.

Гэта перамога дасягнута ўпартай барацьбой пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, рабочымі, інжынэрна-тэхнічным пэрсаналам, калгасьнікамі і працоўнымі сялянамі — аднаасобнікамі якія, разгарнуўшы на гэтым будаўніцтве сацыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва, паказалі сапраўды бальшавіцкія тэмпы работ.

Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Урачыстае адкрыцьцё дарогі Менск-Ворша назначыць на 30 лістапада г. г.
2. Даручыць начальніку Галоўдартрансу тав. Фрумкіну па ўзгадненьні з прафэсыянальнымі арганізацыямі на працягу 10 дзён падаць у Савет Народных Камісараў БССР сьпіс асоб, якія падлягаюць узнагародзе за асабліва адданую і карысную працу на будаўніцтва шасэйнай дарогі Менск-Ворша.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР ГАЛАДЗЕД.

За кіраўніка спраў СНК і ЭКС'а ДУБАВІЦКІ.

ЦК КП(б)Б і ўраду БССР

РАПАРТ

Партыйная і прафэсыянальная арганізацыі і адміністрацыйна-тэхнічнае кіраўніцтва 5-га дарожна-будаўнічага вучастку рапартуюць ленінскаму ЦК КП(б)Б, ураду БССР, рабочым і калгасьнікам Савецкай Беларусі: дарога Менск-Ворша скончана.

17 лістапада 1932 году калектыў рабочых і ІТР на чале з партарганізацыяй вучастку, пад непасрэдным кіраўніцтвам ленінскага ЦК КП(б)Б, у выніку самаадданай барацьбы скончыў выкананьне пляну. Пакрыта на працягу сэзону 1932 году 161,285 клм. Непраезджы вясною і ўвосень зрэзаны калявінамі і калдобінамі бальшак перетворан ва ўпарадкаваную сацыялістычную дарогу, якая зьвязвае сталіцу Савецкай Беларусі з адлеглымі прамысловымі пунктамі, калгасамі і саўгасамі і дае выхад для аўтагужавога транспарту ў братэрскія рэспублікі Савецкага Саюзу.

Гэта перамога дасягнута калектывам рабочых і ІТР на аснове выкананьня 6 гістарычных умоў правадыра партыі тав. Сталіна і зьяўляецца вынікам правільнасьці генэральнай лініі партыі, якая цьвёрда праводзіцца ленінскім ЦК КП(б)Б. Перамога дасягнута дзякуючы жывому апэрацыйнаму кіраўніцтву з боку Галоўдартрансу, дзякуючы дапамозе мясцовых партыйных, савецкіх, камсамольскіх і прафэсыянальных арганізацый, дапамозе ўсёй савецкай грамадзкасьці, непасрэднаму ўдзелу працоўных гарадоў Менску і Барысава, а таксама калгасьнікаў, беднякоў і серадзякоў аднаасобнікаў.

Гэты посьпех зьяўляецца вынікам таго, што самаадданая барацьба за выкананьне пляну зьявілася «справай гонару, славы, адвагі і геройства».

Ударнікі-рабочыя і тэхнічны пэрсанал вучастку пад кіраўніцтвам ленінскага ЦК КП(б)Б з яшчэ большай энэргіяй будуць змагацца за выкананьне пляну другой пяцігодкі—пяцігодкі пабудовы бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва.

Няхай жывуць ударнікі-будаўнікі сацыялістычных дарог!
Няхай жыве партыя і яе ленінскі баявы ЦК!
Няхай жыве правадыр партыі і рабочай клясы тав. Сталін!

Начальнік 5-га дарбудвучастку **Віткоўскі.**

Парторг **Сапега.**

Старшыня вучкому 5 **Ташкевіч.**

Баявая перамога

(Гутарка з начальнікам 5-га дарбудвучастку Галоўдартрансу тав. ВІТКОЎСКІМ)

Уступленьне ў эксплёатацыю шасэйнай магістралі **Менск-Ворша** — буйнейшая перамога, атрыманая працоўнымі БССР пад кіраўніцтвам КП(б)Б на фронце сацыялістычнага будаўніцтва. Шаша мае вялізарнае значэньне для эканамічнага і культурнага разьвіцьця ня толькі БССР, але і Саюзу ў цэлым.

На працягу 200 клм. шаша зьвязвае 6 адміністрацыйна - гаспадарчых раёнаў — **Менск, Смалявічы, Барысаў, Крупкі, Талачын і Ворша,** тры з якіх зьяўляюцца буйнейшымі пралетарскімі цэнтрамі. У Воршы шаша злучаецца з Ленінградзкай магістральлю і зьвязвае БССР з іншымі рэспублікамі Саюзу.

Культурнае і эканамічнае значэньне шашы **Менск-Ворша** перш за ўсё заключаецца ў тым, што яно стварае вялізарныя магчымасьці для хутчэйшага руху прамысловых тавараў з гораду ў вёску і назад, набліжае адсталыя ў культурных адносінах вёскі да прамысловых цэнтраў.

Будаўнічыя работы шашы на адлегласьці 176 клм. праводзіліся 5 дарбудвучасткам Галоўдартрансу. **Дзякуючы энэргічнай і ўдарнай рабоце рабочых, ІТР і служачых вучастку і актыўнай дапамозе акружаючага працоўнага насельніцтва, шаша скончана ў рэкордны тэрмін — за 10 месяцаў.**

Асаблівыя заслугі ў хуткай пабудове маюць пралетары **Менску** і **Барысава,** якія добраахвотна **аддавалі свае выходныя дні будаўніцтву.** Першыя 20 клм. шашы ад Менску былі пракладзены выключна сілай працоўных чырвонай сталіцы: у агульнай складанасьці імі затрачана 20 тыс. працоўных дзён.

Узоры бальшавіцкіх тэмпаў работы паказалі **Крупскі і Талачынскі** раёны. Дзякуючы ўмеламу, баявому і апэрацыйнаму кіраўніцтву партыйных, прафсаюзных і савецкіх арганізацый і памаганьням рабочых, калгасьнікаў і працоўных сялян — аднаасобнікаў гэтых раёнаў, заданьні па загатоўцы каменю і пяску выкананы амаль поўнасьцю.

Нельга прайсьці міма тэй вялізарнай дапамогі, якая была аказана вучастку студэнтамі асобных навучальных устаноў — **Аршанскай і Бабруйскай школ дарбудвучу, Барысаўскай лесашколы, мэд. і пэдтэхнікумаў, гомельскага аўтадарожнага інстытуту.** Арганізаваўшыся ў штурмовыя атрады, студэнты па-баявому змагаліся за хутчэйшую пабудову шашы.

Асабліва трэба адзначыць гераічную і энэргічную работу лепшых ударнікаў першага аўтадарожнага аўтаатраду. Начальнік гэтага атраду т. **Грышко,** паказваючы прыклад адданасьці рабоце, вёў за сабою ўвесь атрад, які па-бальшавіцку выконваў пляновыя заданьні.

Асобна выдзяляліся сыстэматычным перавыкананьнем вытворчых заданьняў трактарыстка т. **Янына** і шофэры т. т. **Шчэдраў і Плотнікаў.**

Хуткасьць пабудовы шашы лішні раз сьведчыць аб тым, што рэальнасьць нашых пляноў — **гэта праяўленьне волі і геройства рабочае клясы пад правільным кіраўніцтвам ленінскай партыі.**

НЯ ЗЛОМІЦЕ!

Пратэст драматургаў і кампазытараў БССР

Мы, беларускія савецкія драматургі і кампазытары, з вялікім абурэньнем пратэстуем супроць суда над лепшым барацьбітом працоўных мас Заходняй Беларусі тав. Тарашкевічам.

Мы заяўляем, што, як-бы польскі фашызм ня зьнішчаў лепшых рэвалюцыянэра-барацьбітоў, яму ня спыніць ходу колаў гісторыі, не задушыць нацыянальна-вызваленчы і рэвалюцыйны рух працоўных ЗБ і ўсяе Польшчы.

Мы, тут у Савецкай Беларусі расьцем, квітнеем, будуем, творым, жывем цікава. Мы — усе працоўныя Савецкай Беларусі, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі змагаемся за лепшае жыцьцё, за лепшую будучыню працоўных, за пабудову бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва. І чым больш мы расьцем, тым больш пашыраюцца сымпатыі працоўных ва ўсім сьвеце да пралетарскай бацькаўшчыны ўсіх працоўных — СССР, тым больш лютуе фашысцкі тэрор на акупаваных ЗБ і ЗУ.

Мы, драматургі і пісьменьнікі БССР, з вялікім абурэньнем узьнімаем свой голас пратэсту і заяўляем — ня зломіце, рэвалюцыйна-вызваленчай барацьбы мас вам не задушыць.

Са свайго боку абяцаем яшчэ больш працаваць так, каб усе нашы творы былі моцнай зброяй пралетарыяту ў клясавай барацьбе, каб усе нашы творы мабілізавалі працоўных на барацьбу супроць капіталу, каб нашы творы ганьбілі правакацыйную працу беларускіх нацыянал-фашыстаў і мабілізоўвалі працоўных Савецкага саюзу на пабудову сацыялізму ў краіне Саветаў.

Абяцаем нашай камуністычнай партыі як мага больш працаваць, каб даць найбольш карысьці нашай савецкай краіне і гэтым самым карысьці прыгнечаным Заходняй Беларусі, Польшчы і ўсяго сьвету.

Ільля Гурскі, Н. Аладаў, І. Харык, М. Равенскі, М. Ільлінскі, Рыгор Кобец, Барыс Мікуліч, В. Галаўчынэр, У. Л. Стэльмах, Тэпіф.

ПРАЕКТ КАНФЭРЭНЦЫІ ПЯЦІ ДЗЯРЖАЎ

ЖЭНЭВА. У жэнэўскіх колах пераважна вельмі аптымістычна ацэньваюць магчымасьць скліканьня неафіцыяльнай канфэрэнцыі пяці дзяржаў. Цыркулююць чуткі аб магчымасьці прыезду на будучым тыдні Эрыё і Макдональда. У францускіх колах падкрэсьліваюць, што ніякіх папярэдніх умоў ва ўласным сэнсе гэтага слова Францыя для ўдзелу ў перагаворах пяці дзяржаў ня высоўвае. **Яна патрабуе толькі, каб былі разгледжаны ўсе спрэчныя праблемы «раззбраеньня», іншымі словамі, усе пытаньні, якія трактуюцца ў францускім мэмарандуме.** Як перадае швэйцарскае тэлеграфнае агенцтва, учора, пасьля пасяджэньня францускага габінэту Поль Банкуру было паведамлена з Парыжу, што яго пазыцыя цалкам ухваляецца і **францускі ўрад згодзен прыймаць удзел у перагаворах пяці дзяржаў з удзелам Германіі,** пры ўмове, што гэтыя перагаворы будуць ахапляць усю злучнасьць праблем, пастаўленых францускім плянам.

У германскіх колах асноўны ўпор у пытаньні аб магчымасьці неафіцыяльнай нарады дзяржаў робяць далей на тым, што нарада будзе насіць зусім неафіцыяльны характар і таму няма патрэбы прад'яўляць папярэднія ўмовы і намячаць якія-небудзь рамкі. Адначасова ў гэтых колах указваюць, што пытаньне аб папярэднім прызнаньні прынцыпу роўнасьці нямінуча ўзьнікне, як толькі паўстане пытаньне аб ператварэньні неафіцыяльнага спатканьня ў афіцыяльнае.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Вялікія паклады мінэральнага сырцу на Бабруйшчыне

Бабруйскай геалёгічнай партыяй геалёгічнага інстытуту БАН пад кіраўніцтвам С. С. МАЛЯРОВІЧА выяўлены ў Бабруйскім раёне, у ваколіцах вёсак Ахоцічы і Навасёлкі багацейшыя паклады фасфарытаў. У некаторых мясцох таўшчыня фасфарытавых пластоў дасягае двух мэтраў. Аб разьмерах месцанараджэньня можна меркаваць хаця-б з таго, што па адным толькі напрамку фасфарытавы пласт залягае на 2 з палов. клм., а на адным вучастку каля в. Навасёлкі фасфарыты займаюць плошчу ў 80 га. Умовы эксплёатацыі месцанараджэньня таксама вельмі спрыяючыя. Узровень грунтовых вод амаль на ўсёй плошчы залягае ніжэй пласту і лёгка можа быць паніжан на 1—1½ м.

Паводле слоў кіраўніка партыі С. С. Маляровіча, ЗНОЙДЗЕНАЕ МЕСЦАНАРАДЖЭНЬНЕ ЗЬЯЎЛЯЕЦЦА БУЙНЕЙШЫМ З ВЯДОМЫХ ДАГЭТУЛЬ НА ТЭРЫТОРЫІ БССР.

Апрача фасфарытаў у ваколіцах Ахоціч і Навасёлак знойдзены значныя паклады сьнежна-белых кварцавых і зялёных кварцава-гляўканітавых пяскоў, а ў некалькіх пунктах выхады белай крэйды і вішнёва-чырвоных фарбавых глін Лоеўскага тылу. Месцанараджэньне па сваім характары зьяўляецца комплексным.

Белыя кварцавыя пяскі займаюць плошчу ў 4 кв. клм., прычым магутнасьць іх месцамі дасягае 5,5 м. Яны могуць служыць вельмі надзейнай базай для выпрацоўкі лепшых гатункаў шкла. Месцамі ў іх трапляюцца згуртаваньні зьліўных пескавікоў, якія ў адным пункце каля в. Селішча раней здабываліся для забрукаваньня шасэ.

Зялёныя кварцава-гляўканітавыя сэнаманскія пяскі таксама займаюць вялікую плошчу і могуць быць выкарыстаны для выпрацоўкі тэхнічнага шкла, а магчыма і зялёнай гляўканітавай фарбы.

Спрыяючымі ўмовамі зьяўляецца і разьвіцьцё тут шляхоў зносін. На адлегласьці трох кілёмэтраў працякае сплаўная рака Суша, у 6 клм. праходзіць шасэ Бабруйск—Магілеў, а ў адлегласьці 22 клм. — чыгунка Асіповічы—Магілеў.

Бабруйскі раён можа стаць вядучым у фасфарытна-тукавай і шкляной прамысловасьці. Неабходна, каб адпаведныя арганізацыі зьвярнулі сур'ёзную ўвагу на гэту новую мінэральна-сырцовую базу для нашай прамысловасьці.

Хроніка

✱ **Тав. Плятнёў М. В.** назначан намесьнікам народнага камісара працы БССР.

✱ **3-ці пленум цэнтральнага савету ваяўнічых бязбожнікаў БССР** склікаецца 10-га сьнежня ў Магілеве.

✱ **Штодзенны рэгулярны аўтабусны рух** устаноўлен Аўтадорам па лініі Мозыр—Нароўля ў сувязі са спыненьнем параходных зносін на гэтым вучастку.

✱ **Усебеларуская канфэрэнцыя па тэхпрапагандзе** на чыгуначным транспарце склікаецца ў Менску 10 сьнежня.

✱ **Сэктары па рабоце сярод жанчын** будуць арганізаваны ў 1933 годзе ў складзе аргінструктарскага аддзелу прэзыдыуму ЦВК БССР і аргаддзелаў менскага, віцебскага і гомельскага гарсаветаў. Ва ўсіх РВК з новага бюджэтнага году ўводзіцца штатная адзінка інструктара па рабоце сярод жанчын.

✱ **Яўрэйска-беларуская сельска-гаспадарчая тэрміналёгія** з 7.000 слоў рыхтуецца да друку яўрэйскім сэктарам Беларускай Акадэміі Навук.

✱ **Усебеларускі конкурс** на лепшы марш фізкультурнікаў для аркестра, лепшы масавы фізкультурны сьпеў, інсцэніроўку, п'есу і значок усебеларускай спартакіяды абвешчан ВСФК. Выганачана 12 прэмій.

✱ **4,550 рублёў адпушчана ЦСПСБ** для прэміяваньня паасобных работнікаў ФЗМК, рабочых зборшчыкаў уцілю і піянэраў-школьнікаў Менску, Гомелю, Віцебску і Бабруйску, за лепшае правядзеньне працдня па зборы уцілю.

✱ **10 дамоў на 80 кватэр** для рабочых менскай электрастанцыі будуць скончаны будаўніцтвам у 1933 годзе.

Паведамленьні

—1-га сьнежня 1932 г., у 6 гадз. вечара, у памяшканьні ГК КП(б)Б (пакой 32) адбудзецца нарада таварышоў, якія былі мабілізаваны па хлебазагатоўках у Менскі раён з 20-25 лістапада. Сакратарам п/к яч. КП(б)Б забясьпечыць яўку вышэйадзначаных таварышоў.

—1-га сьнежня, у 10 гад. раніцы, у Менгаркоме КП(б)Б, пакой № 25 адбудзецца нарада па падвядзеньні вынікаў праверкі выкананьня пастановы сакавіцкага пленуму ЦК КП(б)Б аб культбудаўніцтве па: 1) Белмэталяабяднаньні, 2) Белкіраўніцтве НК Сувязі, 3) фабр. «Кастрычнік», 4) НК лясной прамысловасьці і 5) ГЖС. На нараду павінны зьявіцца сакратары парячэек памянёных арганізацый т. т. Драбінэўскі, Крышач, Кац, Казлоўскі, Алесевіч, Андрыеўскі і брыгадзіры тарксму Пятрова, Рагінская, Рымашэўскі, Шкільтэр, Бандарэнка, Шнэйдэр (БАН), Фрыд (Радыёсэктар), Маўшовіч, (рэд. газ. «Акцябр»), Каган (ГК) і Мацко (ЦК).

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

Першы Дзяржаўны Тэатр (БДТ-1)
Сёньня — Кузьма Чорны
БАЦЬКАЎШЧЫНА
Эпопэя ў 4-х дзеях.
Пачатак у 8 гадзін вечара. Білеты ў раб. касе і касе тэатру.

Памяшканьне Польскага дзярж. тэатру, Савецкая, 28, тэл. 15-20
БЕЛАРУСКІ РАБОЧЫ ТЭАТР ЦСПСБ.
Н. Федзін
СЁНЬНЯ
ЧЫНГІЛЬБУД П'еса ў 3-х актах
Пастаноўка В. Я. Галаўчынэра. Музыка С. Палонскага. Танцы Е. І. Вульф
Пачатак роўна ў 8 г. 30 м. Білеты ў касе тэатру з 12-2 і з 4-9 і ў рабочай касе з 12-2 і ад 4-6 гадз.
Па калектыўных заяўках—скідка.

ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА Каса—ад 1 гадз.	Замежны мастацкі фільм **ШТУРМАН З „ПРЫБОЯ"** Драма ў 8 частках
ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ Каса—ад 1 г. дня	1) Мастацкі фільм **Чалавек застаўся адзін** 2) Кіно-хроніка Саюзкіно
Пралетары	Эксцэнтрычная камэдыя **ПАСЬПЕШНАЕ ВЯСЕЛЬЛЕ** Зьмены праграмы—хроніка Дзённыя дзіцячыя сэансы **ЗА ЧАЦЬВЕРТУЮ ЗЬМЕНУ**
СПАРТАК Каса—ад 1 г. дня	Выдатны фільм **АРСЭНАЛ** Драма ў 7-ох тках

10-ты ДЗЯРЖЗЬВЯРЫНЕЦ
ПРЫБЫЎ НОВЫ ТРАНСПАРТ жывёлы і птушак.
Зьвярынец адкрыт з 9 гадз. раніцы да 11 гадз. вечара штодзенна.
Па калектыўных заяўках прадстаўляецца 50 проц. скідкі. Звяртацца ў кантору зьвярынцу загадзя.

ДВБ Агітмасавы аддзел ЦК КП(б)Б
ВЫШАЎ З ДРУКУ
БЛЁК-НОТ АГІТАТАРА № 12.
БАРАЦЬБА З ПРАГУЛАМІ І ЦЯКУЧАСЬЦЮ.

НАВУКОВА-ДАСЬЛЕДЧЫ ІНСТЫТУТ харчовай прамысловасьці НКСнабу БССР
пераехаў у новае памяшканьне—
Няміга, 9.
Лябараторыя—вул. Варашылава, 16.

Да ўвагі слухачоў курсаў мэдсясьцёр „Чырвонага Крыжу"
Менгаркамітэт „Чырвонага Крыжу"
паведамляе, што 1-га сьнежня, у 7 гадз. вечара, ў памяшканьні „Чырвонага Крыжу" (Першамайская, 7) адбудзецца
АРГАНІЗАЦЫЙНЫ СХОД
усіх прынятых на курсы мэдсясьцёр.
Яўка ўсіх прынятых абавязкова.

Менскі хэміка-тэхналёгічны тэхнікум
АБВЯШЧАЕ
з 20 лістапада па 15 сьнежня 1932 г.
НАБОР СТУДЭНТАЎ
з адрываньнем ад вытворчасьці на аддзяленьні па хлебапячэньні:
1. Механічнае—30 чал. (профіль—тэхнік-механік).
2) Тэхналёгічнае—30 чал. (профіль—тэхнік-тэхналёг).
Умовы прыёму, згодна апошняй пастановы ўраду.
Даведкі і анкеты ў канцылярыі тэхнікуму (Менск, Падгорны завулак № 7, хэміка-тэхналёгічны тэхнікум) ад 10 да 15 гадзін штодзенна.
Да заявы і дакумантаў абавязкова прыкласьці паштовых марак на 40 кап.
Пачатак заняткаў 1 студзеня 1933 г.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Аршанская аўтамабільная школа ФЗВ „САЮЗТРАНС"
абвяшчае **ПРЫЁМ** вучняў на аддзяленьне шофэраў, мэханікаў у ліку 45 асоб з палутарагадовым тэрмінам навучаньня.
Прымаюцца асобы ва ўзросьце 16-18 год, з адукацыяй за сямігодку.
Прыём заяў да 15-XII г. г.
Да заявы трэба дадаць дакуманты: аб адукацыі, сац. становішчы, стане здароўя, засьведчаную анкету і паштовых марак на 30 кап.
Адрас школы: г. Ворша, Аўта-школа.
Стыпэндыяй ад 29 да 45 рублёў і інтэрнатам вучні забясьпечваюцца.
Адміністрацыя школы.

Увага... Гаворыць Менск...
1-га лістапада, а 19-й гадз. і 2 га, а 8-й гадз.
СЛУХАЙЦЕ! СЛУХАЙЦЕ!
РАДЫЁЛЕКЦЫЮ ІМЭО ПРЫ ЦК КП(б)Б на тэму:
„Задачы канчатковага разьмеркаваньня ўраджаю і прыбыткаў 1932 г. у калгасах".

У аддзел аб'яў званеце па тэлефону 7-81

УСІМ СТАРШЫНЯМ ГАРСАВЕТАЎ, РАЙВЫКАНКОМАЎ.
Праводзімая на падставе ўрадавага распараджэньня
па 18 раёнах **сапкампанія,**
якая мае выключнае значэньне ў аздараўленьні конскага пагалоўя ў ачышчэньні ад сапу, пастаўлена пад пагрозу зрыву з-за нежаданьня некаторых райвыканкомаў
адпусьціць вэтдактароў выехаць на 4 тыдні
ў раёны для правядзеньня гэтай работы.
ПРАПАНУЮ старшыням райвыканкомаў, гарсаветаў, кіраўнікам гаспадарчых арганізацый
безадкладна адкамандыраваць мабілізаваных на сапкампанію вэтдактароў
Забясьпечце безадкладнае выкананьне распараджэньня Наркамзему аб сапкампаніі.
Асобнаўпаўнаважаны СНКБ па барацьбе з эпізоатыямі—Наркамзямляробства
РАЧЫЦКІ.

БЕЛКАМУНБАНК
паведамляе ўсіх забудоўшчыкаў па жыльлёвым, камунальным, культурна-бытавым і ведамственым будаўніцтве,
якія крэдытуюцца або фінансуюцца
праз Белкамунбанк, што яны павінны не пазьней 5 сьнежня г.г. прадставіць у філіял Белкамунбанку, з якім яны заключалі дагавор,
весткі па форме № 5-а і па камунальных пабудовах (вадаправоду, каналізацыі, аўтагужтранспарту і інш.)
па форме № 5-б аб становішчы будаўніцтва на 1-XII-г. г.
Забудоўшчыкам, якія не прадставілі паказаных вестак да памянёнага тэрміну,
будзе спынена крэдытаваньне, і яны будуць унесены ў сьпіс пераходзячага будаўніцтва на 1933 год.
БЕЛКАМУНБАНК.

БЕЛЗАГАТЖЫВЁЛА
КУПЛЯЕ ДАМЫ для кватэр.
Звяртацца: Менск, пляц Волі, 7, т. Козічу.